

2025.
április

9

FCK
NER
PRIDE LIMITED EDITION

Tüntetések a Pride-ért és a gyülekezés jogáért // Mathauser Tünde képviselő a 9-nek // Újabb fejezet az underground helyi történetéből // Megújul a Mester utca // Zöldítés a kerületben // Kupagyőztes a Fradi női kézilabda csapata

A polgármester és az egyéni mandátumot elnyert önkormányzati képviselők elérhetőségei

Baranyi Krisztina (BKFE)
polgármester
baranyi.krisztina@ferencvaros.hu

6. evk. **Szántai Zsombor** (BKFE),
a Városfejlesztési Bizottság elnöke
szantai.zsombor@ferencvaros.hu
+36 20 345 6286

1. evk. **Hanák Gábor** (BKFE),
a Kulturális Bizottság elnöke
hanak.gabor@ferencvaros.hu

7. evk. **Mendly Miklós** (BKFE)
mendly.miklos@ferencvaros.hu

2. evk. **Rác Györgyi** (BKFE),
a Gazdasági Bizottság elnöke
racz.gyorgyi@ferencvaros.hu
+36 70 332 5936

8. evk. **Kovács András** (BKFE),
alpolgármester
kovacs.andras@ferencvaros.hu

3. evk. **Reiner Roland** (BKFE),
alpolgármester
reiner.roland@ferencvaros.hu
+36 1 217 7420 / 236-os mellék

9. evk. **Kacsó Balázs** (BKFE)
kacso.balazs@ferencvaros.hu

4. evk. **Süveg Anna** (BKFE),
a Szociális és Egészségügyi
Bizottság elnöke
sueveg.anna@ferencvaros.hu
+36 30 856 5479

11. evk. **Mathauser Tünde** (BKFE),
a József Attila Városrészi
Önkormányzat elnöke
mathauser.tunde@ferencvaros.hu

5. evk. **Mező Tímea** (BKFE)
mezo.timea@ferencvaros.hu
+36 70 458 1533

12. evk. **Medgyaszai Csaba** (BKFE)
medgyaszai.csaba@ferencvaros.hu
+36 30 303 1819

A listás mandátumot elnyert önkormányzati képviselők elérhetőségei

Gyurákovics Andrea (Fidesz-KDNP),
a Pénzügyi Ellenőrzési
Bizottság elnöke
gyurakovics.andrea@gmail.com

Torzsa Sándor (DK-MSZP)
torzsa.sandor@ferencvaros.hu
fogadóóra minden hónap második
hétfőjén 16 és 18 óra között, vagy
telefonos egyeztetés alapján:
+36 20 550 0372 – a Piros Pont
irodában, Balázs Béla utca 38.

Kállay Gáborné (Fidesz-KDNP)
kallay.gaborne@ferencvaros.hu

Csóti Zsombor (DK-MSZP)
csoti.zsombor@ferencvaros.hu
fogadóóra: minden hónap első
péntekjén 10 és 12 óra között

Mezey István (Fidesz-KDNP)
mezey.istvan@ferencvaros.hu
fogadóóra: telefonos egyeztetés
után: +36 70 503 5920 – bármikor

A TARTALOMBÓL

7

TESTÜLET

A FESZ vezetője Ungár Klára, a Feszoféé Szabó Dániel lett.

9

FELSÉGSÉRTÉS

Karcolt téglák a Haller utcai rendőrkapitányság patinás falán.

12

FÓRUM

Tüntettek a Szentágotthai téren kivágni tervezett tizenkét fáért.

15

BUCSA

Ferencváros testvérvárosában önkéntes női alakulat működik.

21

MEGNYITÓ

Isten halott, Nietzsche halott, transzhumanizmus lesz.

Impresszum

9 magazin : : 2025. április
Ingyenes lap – ISSN 2732 3471
Megjelenik 15 ezer példányban
Felelős kiadó: Ferencvárosi Média Nonprofit Kft.

Főszerkesztő: Vágvolgyi B. András
Felelős szerkesztő: Nagy Ildikó Emese
Olvasószerkesztő: Novák Zsófia
Képszerkesztő: Stépán Virág
Tördelőszerkesztő: Neményi Zsolt
Címlapfotó: Nagy Szabolcs
Lapterv: Vajda Borbála és Vári János Hunor

Szerkesztőség: 9@ferencvaros.hu
Levél cím: 1096 Budapest, Haller utca 27.
Hirdetésfelvétel: szerkesztoseg@ferencvaros.hu
Kérje lapunkat online: 9magazin.hu/feliratkozas
Weboldal: 9magazin.hu
A terjesztéssel kapcsolatos észrevételek: terjesztes@9magazin.hu
Témája van? – info@kilenonline.hu
Nyomdai munkák: HVG Nyomda

Folyamatban lévő pályázatok

- ▶ Nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérleti vagy tulajdonjogának megszerzése
- ▶ Civil szervezetek működésének támogatása
- ▶ Füzetborító-illusztrációs pályázat
- ▶ A József Attila Emlékévhez kapcsolódó rendezvények szervezése

Kulturális tevékenységek támogatása a József Attila- és az Aszódi úti lakótelepen

- ▶ Kulturális rendezvények támogatása ferencvárosi nyilvános közös-

ségi tereken, vendéglátóhelyeken vagy kiemelt közterületen

- ▶ Hátrányos helyzetű diákok sportolásának támogatása
- ▶ Szociális tevékenységek támogatása
- ▶ A Vágóhíd u.10. alatti telek értékesítése

Az önkormányzat által kiírt pályázatok részletei: ferencvaros.hu/palyazatok

A SZERK.

PUTYINI KANÁSZTÁNC A HATÁR OROSZ OLDALÁN, SZIVÁRVÁNYOS FARSANG A MÁSIKON

Orbán Viktor és Gurbanguli Berdimuhamedov türkmén kán között **a különbség annyi**, hogy előbbi nem lovagol arabs méneken a Karakorum sívó pusztáin; a honi kézműves mémművészet inkább zebranyeregben láttatja mostanában a Kedves Vezetőt a Homokhát sivatagosodó rónáján, mintegy szubtilisan utalva arra a híresztelésre, hogy csíkozott afrikai lófélék érkeztek Pusztá-Versailles vadsparkjába, amire állatkerti örökbefogadással adta meg a **csattanós választ** a magyarok nemtője. A magyar kormány a fokozódó nemzetközi helyzetben épp a sajtószabadság ünnepén, a polgári forradalom 177. évfordulóján erősített rá az erőltetett menetre a putyini úton: a **gyülekezési szabadságra** támadt az ordas. A nemzetközi helyzet fokozódását a maga számára pozitívnak gondolja, azt az amerikai adminisztrációt látja támogatójának, amelyben lassan emojikkal lehet *administrative ordert* (mondjuk, kormányhatározatot) kiadni, és **nem áll messze** attól, hogy Facebook-csoportokból irányítson háborút. A háborúban Putyin-párti, „békeszerető” magyar kormány – Szijjártó a Vörös téren (Krásznaja plószagy) zavarba ejtő intimitással dörgölögzik Lavrov komájához – Baranyi Krisztina szerint olyan **vörös vonalat**, határt lép át, amelynek a másik oldalán már Oroszország van. Orbán kán, akár csak kollégája, Berdimuhamedov, hajbókolva ismeri el Vlagyimir cár főségét, és kilépne a nyugati civilizációból. S ezt már nem csak ő akarja így, egyre több **nyugati hang** is szívesen látná küszöbön kívül a pattogonc, ugribugri kis népvezért, akinek kitelt a hitele az Unióban.

A Pride betiltása csapda is a rá vesélyes újjellenzéknek, mivel Magyar Péter mozgalma, amely e sorok írása-kor a Medián szerint 9 százalékot ver a kormánypártra, **ideológiailag jobboldali**, a lepattanó Fidesz-szavazókra és a bizonytalanokra hajt leginkább, ezért kelepcehelyzet kiállnia a melegjogok mellett. Amit jól tud a Fidesz is, a legjob-

ban ez a fővárosi közgyűlésben látszik. Karácsony főpolgármester mögött nincs stabil többség, **a kompromisszumok robotosaként** taktikázzik, hogy a megélhetési nehézségekkel frontoló Tisza Pártot körön belül tartsa. Erre mondta Baranyi, amikor a főpolgármester nem vette napirendre az „időben és teljesen szabályosan benyújtott” előterjesztéseit, amelyekkel a Pride betiltására reagált, hogy **önként jelentkezik** meghunyászkodni, fontos elvi ügyekben taktikai okokból lapítani, és ez nemcsak rettenetes morális megalkuvás, hanem a kormányváltás szempontjából is végzetes hiba. Hogy Karácsony a „világ leggyávább főpolgármestere”, ez erős mondas, nem biztos, hogy igazságos – azóta közös kibékülős videójukban Karácsony csipetnyi ironiával „a világ legbátrabb polgármesterének” nevezte Baranyit –, de az tény, hogy **a hatalomtechnikai szempontok** túlzott figyelembevételre a politika morális alapjait kezdi ki. „Politikai kommunikációs versenyfutás” – mondja Karácsony; nem gumicsont, hanem a jelenkor meghatározó politikai konfliktusa – mondja Baranyi. „Nem lapítanunk kell, hanem szivárványba öltöztetnünk a várost” – jelentette ki **kerületünk polgármestere** a Hadházy-tüntetésen. Alpolgármesterünkkel két javaslatot terjesztettek a fővárosi közgyűlés elé: a főváros közintézményein és a főpolgármesteri hivatalon lobogjon a szivárványzászló, amely a szeretetet, a békét, az összetartozást és minden ember vele született **szabadságát jelképezi**, és népszerűsítsék a BKK járatain és a citylightokon a júniusi Pride-ot. Vannak jó példák, a szomszédos Bécs például *QueerCityPass*-szal támogatja az ottani kisebbségeket. A Baranyi-Döme-javaslatokat napirendre sem vették a március 26-i közgyűlésen, nyilván azért, hogy **ne idegenítsék el** a kormányváltás esélyesét, a Tisza Pártot. És valóban, a kormány leváltása természetesen elsőrendű szempont. De félreérti a magyar kormányzat fideszte-

lenítésének lehetséges módszerét az, aki azt gondolja, csak uniszónóban lehet eldalolni. Fontos az esélyes ellenzéki **párt**, de fontos szerepe lehet egy **ellenállási mozgalomnak** is, ami a Hadházy-tüntetésen és a hídlezárásokban mutatkozott meg. Lehet azt mondani, hogy „a Fidesz elcsalja a választást megint”, amit nyilván meg fog próbálni, de erre még nem lehet befejezett múlt időt használni; fel kell rá készülni, és ha mégis **eredményes lenne** az elcsalás, akkor erősödik fel az ellenállási mozgalom szerepe.

2025. március 29-én, szombaton a Bakáts téren kampánynyitót tartott az átrajzolt választókerület országgyűlési képviselője és a 26-os választás jelöltje, Jámbor András, Józsefváros és Ferencváros független **parlamenti képviselője** a kerületi független polgármesterek, Baranyi Krisztina és Pikó András támogató részvételével. A választás több mint egy év múlva esedékes, de a korai kampánynyitó azért is hasznos, mert nem zárható ki az előrehozott választás lehetősége; nem árt, ha már feláll a kampánycsapat. **Fontos tétele** volt az eseménynek – amelyen Tisza párti induló esetén is biztosra vették a rendszerváltó Jámbor győzelmét –, hogy 25 százalékot kellene ráverni a fideszes-mihazánkös jelöltre – aki a mostani tudás szerint az **úrkutatósi főispán** lesz –, mert így töredékszavazatokkal még egy fél fidesznyiiket ki lehetne szorítani. Sok mindent lehet mondani, de hogy „óellenzéki” lenne ez a választókerület, azt **biztosan nem**, és ezt Tiszáéknak is mérlegelniük kell. Ahogyan azt is, hogy a hetven év előtti forradalmas Budapesten pont ennek a választókerületnek a népe állt ki a legkeményebben a szovjet agresszorok ellen.

Nem minden magyar politikai hagyomány jó hagyomány, de ez például nagyon is az.

Vágyolgyi B. Andras

PRIDE: A SZERVEZŐK NEM ADJÁK FEL

TÚRTBŐL TILTOTT

Miután az Országgyűlés rendkívüli eljárásban szavazta meg a gyülekezési törvény módosítását, amelynek értelmében tilos lesz olyan gyűlést tartani, ami „sérti a gyermek jogát a testi, érzelmi és erkölcsi fejlődéshez”, a Pride és a gyülekezési jog védelmében sok ezren tiltakozó demonstrációt tartottak Budapest több pontján, köztük Ferencvárosban is. A tüntetők Hadházy Ákos független képviselő hívására gyűltek össze, a felszólalók között pedig ott volt Baranyi Krisztina kerületi polgármester is, aki arra biztatta a demonstrálókat, hogy vegyenek részt minden tüntetésen és írjanak alá minden petíciót. Lapzártánk utánra, a következő keddre is hirdettek folytatást – lehet, hogy rendszer lesz belőle.

Donald Trump woke-ellenes hadjárata új lendületet adott a magyar kormány civilsanyargató politikájának. Most az LMBTQ emberek kerültek célkeresztbe: Orbán Viktor miniszterelnök éverték-előjében azt mondta, idén már **felesleges megszervezni** a Budapest Pride-ot. „Írjuk bele az alkotmányba, hogy az ember vagy férfi, vagy nő. És pont. Sőt azt tanácsolom, hogy a Pride szervezői ne bajlódjanak az idei felvonulás előkészítésével!”

Az orbáni dörgedelmet hamar tett követte: az Országgyűlés rendkívüli eljárásban szavazta meg a gyülekezési tör-

vény módosítását, amelynek értelmében **tilos lesz** olyan gyűlést tartani, ami „sérti a gyermek jogát a testi, érzelmi és erkölcsi fejlődéshez”. A kormány szerint a homoszexualitás megjelenítése gyerekvédelmi szempontból „aggályos”, ami jogalapot teremt a Pride betiltására – és arra is lehetőséget ad, hogy szabálysértési eljárás keretében **a szervezőket és a résztvevőket** is büntessék. A törvénymódosítás heves indulatokat váltott ki a civil szabadságjogokért aggódó közönség körében, arra is tekintettel, hogy a jogszabály-módosítás **nem csak** az LMBTQ emberek jogait korlátozza.

„Valamennyiünk szabad gyülekezéshez való joga veszélybe került – márpedig ez a demokrácia egyik legfontosabb alapértéke” – szögezi le Majercsik Johanna („Jojo”), a Budapest Pride sajtószerkesztője.

Külső és belső ellenségek

Nem ez az Orbán-rezsim első, nyíltan LMBTQ-ellenes húzása: az elmúlt években számos olyan intézkedést, törvényt, alaptörvény-módosítást fogadtak el, amelyek **súlyosan csorbítják** eltérő szexuális identitású honfitársaink jogait. Majercsik szerint „Orbánék az elmúlt

tizenöt évben mindig igyekeztek jól körülhatárolható ellenségképeket kreálni, hogy békétlenséget szítsanak a társadalom különböző csoportjai között. Eddig a »külső ellenségek« – mint Brüsszel vagy a menekültek –, most viszont már »**bel-ső ellenség**« **ellen hergelnek**. Mondják, ez is csak újabb »gumicsont«: egyrészt valóban az, hiszen Orbánnak a Pride helyett olyan állami kérdésekről kellene beszélnie, mint az egészségügy, az oktatás, vagy az infláció – másrészt egyáltalán nem az: az LMBTQ emberek nagyon is valós problémákkal küzdenek, amelyekről beszélnünk kell.”

A politikusok támogatását sem utasítják el

Majercsik bízik abban, hogy a kormány **gyűlöletkampánya** nem fogja érdemben befolyásolni az LMBTQ emberek megítélését. „Évek óta támadnak minket, a közvélemény-kutatások mégis azt mutatják, hogy a társadalom egyre elfogadóbb. A Pride betiltása mögött sincs »nemzeti egység«: a Publicus felmérése szerint a magyarok 56 százaléka nem támogatja.”

Az **erősödő szolidaritást** az is mutatja, hogy amióta megjelentek a Pride betiltásáról szóló hírek, többen állnak a mozgalom mellé, mint korábban. „Több mikroadományt kapunk, és sokan jelentkeznek önkéntesnek is. Sőt, »szolidaritási bulikat« is tartanak, hogy a bevételből segíthessék a munkánkat.” Szükség is van a támogatásra, hiszen a Budapest Pride Fesztivált szervező Szivárvány Misszió Alapítványt is sújtja az **amerikai források befagyasztása**. „Ebből finanszíroztuk az egyik legfontosabb projektünket, a *Mentális Erőforrás* programot is, amelynek keretében a lelki-érzelmi problémákkal küzdő LMBTQ embereknek igyekeztünk segítséget nyújtani. A projekt weboldalán szakértő pszichológusokkal készült videókat és olyan, a közösség tagjai számára **fontos témákat** körüljáró cikkeket tettünk közzé, mint a coming out, a szexuális identitás, vagy a kisebbségi stressz. Egy pszichológus és egy szociálpedagógus szervezőtársunk vezetésével önszerveződő csoportot is indítottunk; az volt a célunk, hogy az LMBTQ emberek **mentális jólétéért** dolgozzunk. Most forrás híján nem tudjuk folytatni ezt a munkát.”

A Pride szervezői a pártok támogatását sem utasítják el: Hadházy Ákos mellett a Momentum és a Magyar Kétfarkú Kutya Párt is tüntetéseket, megmozdu-

lásokat szervezett az LMBTQ-közösség támogatásáért és a **gyülekezési jog** megővéséért. „Minden segítség jól jön, függetlenül attól, hogy pártoktól, civil szervezetektől, vagy magánszemélyektől érkezik. Ez sokakat érintő ügy, fontos, hogy minél többen kiálljanak mellette.”

„Megtartjuk a jubileumi fesztivált”

Majercsik hangsúlyozza: „1997 óta minden évben volt Budapest Pride, csak 2020-ban maradt el a Covid-járvány miatt. Volt, hogy a rendőrség akarta betiltani, volt, hogy a Mi Hazánk próbálta lefoglalni előlünk a közterületeket, mégis minden évben megrendeztük. Nagyon **komoly visszalépést** jelentene, ha idén nem tarthatnánk meg” – mondja.

Különösen álságosnak tartja, hogy a kormány a gyerekjogok védelmére hivatkozva akarja betiltani a felvonulást. Nem tesznek valós lépéseket a gyerekek védelmében: nem kezdtek társadalmi egyeztetést a gyerekjogi szervezetekkel, nem javítottak az állami gondozásban élő gyerekek körülményein, **nem tesznek semmit** a gyerekszegénység enyhítése vagy a bántalmazó családban élő fiatalok megóvása érdekében. „Aljas hú-

zás – mondja –, amikor arra hivatkozva akarják betiltani a felvonulást, hogy az »káros hatással van a gyerekek lelki egészségére«. A Magyar Pszichológiai Társaság nemrég adott ki állásfoglalást arról, hogy **semmilyen veszélyt** nem jelent rájuk nézve, ha LMBTQ embereket látnak, velük találkoznak. Arról már nem is beszélve, hogy az LMBTQ gyerekek lelki és fizikai biztonsága szempontjából is fontos lenne, hogy hozzájussanak a nekik fontos információkhoz, segítséghez.”

Majercsik azt mondja, idén is lesz Pride. „Nem állunk le; több lett a feladatunk és a munkánk, de úgy tervezzük, július 28-án **mindenképpen megtartjuk** a felvonulást.” Addig is jogvédő szervezetekkel azon dolgoznak, hogy felmérjék, milyen jogorvoslati lehetőségeik vannak, ha valóban betiltják a rendezvényt, és milyen segítséget nyújthatnak a közigazgatási bírsággal fenyegetett résztvevőknek.

Dávid Imre

Fotók: Stépan Vírág

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET MÁRCIUSI RENDES ÜLÉSÉRŐL

UNGÁR KLÁRA LESZ A FESZ ÚJ IGAZGATÓJA

A Ferencvárosi Egészségügyi Szolgálat vezetőjén kívül a Feszofe Nonprofit Kft. ügyvezetőjét is megválasztották március 13-án. A képviselők Szabó Dánielt támogatták.

Fotók: Stépán Virág

Ungár Klára

Napirend előtt Gyurákovics Andrea, a Fidesz frakcióvezetője kifogásolta, a törvényesség lábbal tiprásának nevezte a **jegyzői feladatokkal** megbízott aljegyző, Szüts Korinna tevékenységét. A jegyzői kabinet munkájában előforduló sok hibán kívül elsősorban a Polgármesteri Hivatalban érvényesülő humánpolitikát kifogásolta. Szerinte az aljegyző előző munkahelyéről, a kőbányai önkormányzattól hozott sok vezetőt, a 9. kerületi hivatal **régi munkavállalói** közül viszont számos irodavezetőt, csoportvezetőt ügyintézőnek minősítenek vissza.

Torzsa Sándor, az MSZP–DK frakcióvezetője a **MÁV-telep közművezetékeinek** ügyét vette elő napirend előtt. Bár a MÁV elvileg vállalt bizonyos hozzájárulást a vezetékek rekonstrukciójához, ehhez a szakminiszter, Lázár János hozzájárulására lenne szükséges, ami azonban máig nem született meg. Baranyi Krisztina polgármester rövid válaszában azt mondta, minden hónapban **sürgeti a miniszter hozzájárulását**.

Első napirendi pontként a képviselők megszavazták a kerületi építési szabályzatok technikai okokból szükséges módosításáról szóló előterjesztést, miután esett némi szó a dokumentumban lévő hibákról.

A testület elfogadta, hogy augusztus 4-étől 20-áig és december 22-étől 2026. január 2-áig **igazgatási szünet** legyen a hivatalban. Az ügyfélszolgálat ezekben az időszakokban csökkentett kapacitással, csak hétfőnként működik.

A képviselő-testület februári rendes ülésén megválasztotta a FESZ Ferencvárosi Egészségügyi Szolgálat igazgatójának Rékassy Balázst. Ő azonban ezután a pályázatát visszavonta, mivel a fennálló rezidensi jogviszonyát nem tudja kevesebb óraszámban ellátni. A képviselők ezért **megválasztották Ungár Klárát**, aki a pályázaton szintén kapott támogatást a testületben. Az ellenzék vitatta az eljárás jogszerűségét, illetve helyességét. Az aljegyző közlése szerint azonban az eljárás teljesen jogszerű, hiszen nem kötöttek még szerződést Rékassyyal. Torzsa javaslatát új pályázat kiírására leszavazta a többség.

A Feszofe ügyvezetői pályázatára **tizenketten** jelentkeztek, heten adtak be érvényes anyagot, őket hallgatta meg a képviselő-testület. A győztes Szabó Dániel lett, akinek információink szerint a pénzügyi, vállalatvezetői előéletét értékelték.

A testület sok előterjesztést vita nélkül vagy minimális vitával fogadott el, ezek a ferencvaros.hu **önkormányzati honlapon** megtalálhatók.

Az ország 115 baloldali önkormányzati képviselője, polgármestere kiált-

ványt fogadott el a magyar önkormányzatiság autonómiájáért. Az országgyűlés számára törvénymódosításokat – például a korábban a helyhatóságoknak jutó adók némelyikének visszaadását – javasló nyilatkozatot Torzsa a **ferencvárosi testülethez** is beterjesztette, hogy küldjék meg felterjesztésként a parlamentnek. Baranyi polgármester szerint csak nagyon fontos ügyben lenne szabad a felterjesztési joggal élni, nem kellene „petíciózásra” használni, elinflálni. Reiner Roland alpolgármester javaslatára a testület többsége **levette a napirendről** a nyilatkozatot, hogy majd átdolgozás után kerülhessen vissza egy későbbi ülésre.

Ugyancsak Torzsa nyújtott be interpellációt Reiner Rolandhoz. Témája, hogy a SOTE épületének átépítése miatt fákat fognak kivágni a Szentágothai téren. Az alpolgármester válasza szerint erre azért van szükség, mert a helyszínen egyes homlokzatokat **meg kell védeni**, így csak a fák irányából lehet kivitelezni az építkezést. Cserébe azonban kialakítanak új zöldfelületet. *(A témáról lásd cikkünket a 12. oldalon.)*

– ti –

UTCAREKONSTRUKCIÓ KÖZÉPSŐ-FERENCVÁROSBAN

BEÉRETTE A MESTER-TERV

**A Ferenc körút és a Haller utca között 2,33 milliárd forintért
újulhat meg a közterület faltól falig,
várhatóan 2027 elejére.**

Március 22. óta alacsony padlós, korszerű **CAF villamos** is jár a Mester utca belső szakaszán, általában 40-45 percenként érkezik az 51A viszonylaton. Ez akár az utca teljes rekonstrukciójának előszeleként is értelmezhető. Noha ezekre a járművekre sokkal könnyebb föllépni, annyiban csak előzetesről beszélhetünk, hogy **az igazi akadálymentességhez** magasabbra is kell építeni a megálló peronjait, ez pedig csak az átépítéssel lehetséges. A rendelőintézet (FESZ) előtt jelenleg csak a kifelé haladó villamosok állnak meg, a beruházás pótolja majd a Nagykörút felé haladó irány megállóját is.

A fővárosi tulajdonú utcában a BKK viszi a beruházást, amely eddig **komótosan haladt**. Már 2021-ben megvolt a társadalmi egyeztetés, de a tervezés 2022-től egészen az idei év elejéig elhúzódott. Sőt, éppen a villamosperonok akadálymentesítése utólag került csak be a programba, a megtervezését csak a kivitelezéssel együtt fogják megrendelni.

A lényeg azonban, hogy **egyenesebbé került** a projekt. A főváros még tavaly elfogadott ideai költségvetésébe ugyanis Vitézy Dávid javaslatára bekerült egy 4,3 milliárd forintos útfelújítási keret. Budapest számos útvonala megérett a javításra, a helyszíneknek versenyezniük kell a szűkös forrásokért, de a Mester utca **óriási előnye**, hogy meg van tervezve, így február végén a közgyűlés – az újpesti István út és Pozsonyi utca mellett –, elsőként Ferencvárosnak erre a fontos utcájára szavazott meg pénzt. A Mester utca abban is kiemelkedik, hogy korántsem csak egyszerű újraaszfaltozás lesz itt, hanem a **jobb életminőséget** lehetővé tevő megújítás.

A felmérések és más visszajelzések azt mutatják, hogy a ferencvárosiak olyan utcát szeretnének, amely nem az áthaladó és parkoló autokat, hanem az itt sétáló, kerékpározó, kulturálódó, szórakozó, időt töltő embereket szolgálja, miközben egy **erős kisebbség** a parkolóhelyek és a csökkenő áteresztőképesség miatt aggódik.

A főváros fejlesztési stratégiája és a BKK szándékai is egyértelműen az első célrendszerrel állnak összhangban, ráadásul a Mester utca szélessége, házainak építészeti minősége, árnyas fái, vendéglátó- és kulturális helyei, az itt kezdődő tömbrehabilitált negyed eleve **kiváló alapot** adnak a közterületi aktivitásban még gazdagabb, hosszabb távú időtöltésre alkalmas utca létrehozására.

A megújult belső Mester utcán (a Nagykörút és a Haller utca közötti részen) egyik irányban sem lehet majd végigautózni, ugyanakkor minden szakasza elérhető lesz gépjárművel. A kocsik egy-egy sávon, a villamossínen haladhatnak majd. A biciklisek végigfutó, **kétirányú kerékpárutat** kapnak. Nagyobb zöldfelületek, szélesebb járdák lesznek, egyes villamosmegállóknál a peronok a járdafelület részévé válnak. A fasor külön fővárosi védelmet is élvez, a kipusztuló faegyedeket most is folyamatosan pótolják. Sok fa túl kicsi helyre van beszorítva, nem kap elég vizet (csak ha a helyi polgárok locsolják), ezeken a problémákon is **segíteni kívánnak** a fahelyek növelésével, vízáteresztő burkolatok lerakásával.

A Mester utca belső részének rekonstrukciójában várhatóan idén megtörténik a közbeszerzés a kivitelező kiválasztására. Az építkezés zöme jövőre lezajlik, 2026-ra 2,015 milliárd forintot hagytak jóvá a projektekre. A tervek szerint 2027-re csak **az utolsó simítások** maradnak (316 millió forint értékben), de a projekt lezárásának végső határideje az év vége.

– ti –

KARCOLT TÉGLÁK A RENDŐRKAPITÁNYSÁG FALÁN

FELSÉGSÉRTÉS A HALLER UTCÁBAN

Sokszor elmentem már a 9. kerületi rendőrkapitányság épületegyüttese előtt, és eddig nemcsak azt nem tudtam, hogy a 19. század végén laktanyának építették, de azt sem, hogy a Horthy-rendszerben hajléktalan diplomások lettek itt átmeneti szállásra. Tessék lenyúlni az ötletet! Volna rá kereslet ma is.

Helytörténeti sorozatunk állandó szakértője, Gönczi Ambrus a minap a Haller utcában **vezetett sé-tát** ferencvárosi nyugdíjasoknak, és ennek során az urbánus túrázók tettek egy kört a Haller, Vaskapu, Tóth Kálmán, Nádasdy utcák határolta rendőrkapitányság körül is. Ez a séta szolgáltatta az apropót mostani írásomhoz, amely igazi kalandozás lesz a régmúltban, érdemes tehát a **Haller utca 7-9.** alatti épület történetét Ádámnál és Évánál kezdeni. Nem viccelek. Tényleg vissza kell mennünk az ókori Közel-Keletre, hiszen ott kerültek elő a legrégebbi, ötezer évesre saccolt karcolt téglák, amelyekbe a kor egyszerű gyermeke nemcsak egy bizonyos Nabú-apal-uszur babiloni király, hanem a saját **szerény nevét** is belevészte.

De hogy jön ez ide? Mindjárt elmondom.

Am előbb egy kis helytörténeti infó Gönczi Ambrustól a rendőrkapitányság épületegyütteséről: „Eredetileg gróf Nádasdy-laktanya volt a neve, és a kecskeméti 38. gyalogezred **két zászlóaljának** volt az otthona 1898-tól. 1934-től úgynevezett Diplomások Otthona is működött az egyik épületben, ahol egyedülálló, otthontalan értelmiségiek kaptak ágyat-asztalt. Ez egészen szurreális lehetett, mert katonai napirend szerint kellett élniük. Ami a szocialista idők munkásszállóira hajazhatott, csak éppen **középiskolai tanárok** és állami tisztviselők voltak ők, a katonaság ágybérelőiként... 1950-ben Vorosilov-laktanya lett a neve, és az ÁVH határörkiképzője lett, ahol főleg a déli határon átjövő diverzáns, titóista ügynökök, akkori szóhasználat szerint **poloskák ellen** képezték az ÁVH-ba besorozott kiskatonákat, 56 után pedig rendőrkapitányság lett, és az is a mai napig.”

Szóval mi köze ennek Mezopotámiához? Egyszerű: a kapitánysági tömb téglafalai és téglakerítései tele vannak kincset érő karcolt téglákkal. Nem tudom, **melyik a legrégebbi**, én mindenesetre rábukkantam egy 19. századira: „N. J. 1900. VI. 20.” Egy bizonyos „Németi Zsiga volt kapuőr” is megörökítette a nevét 1925. IV. hó 21-én, míg egy feldühödött hím 1937-ben azt az üzenetet hagyta ránk bizonyos Rozi nevű nőről, hogy az egy „kígyó”. De a kedvencem az a **két téglá**, amin egy-egy autó sziluettje látható, előtte pedig ez a felirat díszeleg: „megbaszta valaki” – oh, remélem, nem

a két autót egy perverz alak! S Gönczi Ambrusnak is van remek találata a Vaskapu utca felőli oldalon 1951-ből: „itt rohadok már két hónapja”.

Természetesen a **politikai állásfoglalások** is teret, pontosabban vésetet kaptak: vannak a téglákon horogkeresztek, meg persze – hiszen Magyarhonban vagyunk – korabeli nyilaskereszt is akad. Szépen rímel rájuk egy mai kortárs mű, amely attól kortárs, hogy nem karc, hanem festett graffiti. S arra szólít fel **bizonyos Orbán Viktort**, hogy takarodjon el.

Fotó: Stépan Vírág

Érdekes, hogy ezt a felségsértő feliratot nem festették még át, elvégre az említett négy utca által határolt tömbben működik a belügy bünyügyi nyilvántartó hatósága is. Igaz, ha abból indulunk ki, hogy ha egy **incifinci babilóniai királyocskának**, Nabú-apal-uszurnak kijár az örök emlékezet, akkor a mi I. Viktor nagykirályunk is megérdemli, hogy ötezer évre fennmaradjon a neve. Lehetőleg az említett felszólító szerkezetben.

Kácsor Zsolt

MATHAUSER TÜNDE, A 11-ES KÖRZET KÉPVISELŐJE A 9-NEK

PARKŐR LESZ, JÁRŐR VAN A MÁV-ASZÓDIN

A 2024-es választásokat megnyerő Baranyi-csapatban a MÁV-Aszódi telepet és a József Attila-lakótelep kisebb részét magában foglaló 11-es körzetet tartották az egyik legnehezebb választókerületnek. Mathauser Tünde simán nyert, de itt a mindennapok is munkásabbak, mint a belvárosban.

A beszélgetésünk előtti napon a MÁV-Aszódi telepen tartott bejárást így kezdte: „Ha lehet, ne kizárólag a hajléktalanszállóról és a lőtérrel legyen szó.” Ezek ennyire reménytelen ügyek?

Nem reménytelenek, de nem lesz azonnali és teljes megoldás rájuk. A hajléktalanprobléma országos ügy, a leépült, leépített szociális ellátórendszer elégtelen működése **csapódik le** itt is, és a 8. és 10. kerületben is. Sokat segítene, ha a főváros többi kerülete arányosabban venné ki a részét a hajléktalanellátásból. Ha ez így lenne, akkor nem kétszáz férőhelyes, ha-

nem, mondjuk, csak egy ötvenfős szálló állna a **kertvárosias övezet** mellett. Persze nekem és az önkormányzatnak az a dolgunk, hogy a mostani körülmények között is kezeljük a problémákat.

Mit lehet tenni a helyzet javulásáért?

A legfontosabb a közterületek tisztaságának megóvása és az itt élők biztonságérzetének növelése, ami a hajléktalanokra is érvényes. A Madaras József teret újra **parkőr fogja felügyelni**, a közterület-felügyelet és a rendőrség pedig közös járőrszolgálatot indított. A szálló melletti

terület hosszú ideje kritikus pontja volt a lakótelepnek, de a főváros és az önkormányzat segítségével elkezdődött a kitararítása, és hamarosan megtörténik a terület elkerítése is. Rendezett, **parkos részt** szeretnénk kialakítani a szálló lakói számára. Az egyik legnagyobb probléma, hogy jelenleg minimális alkoholfogyasztás sincs megengedve a szállóban, így az a közterületre szorul. A kialakított park lehetőséget ad ennek a helyzetnek a kezelésére, csökkentve a közterületi konfliktusokat. Ez az ötlet **első hallásra** megrökönyödést váltott ki a lakókból, de

biztos vagyok benne, hogy enyhíteni fog a problémán.

És a lőtér ügyében?

A lőtér ehhez képest egyszerűbbnek tűnik, de sajnos az is elég nehéz. A terület a MÁV-é, az adja bérbe egy cégnek, nem könnyű a **helyiek érdekeit** érvényesíteni, de közös lakossági akcióval készülünk. A megoldás szerintem a hatásos hangszigetelés kikényszerítése. A hely gyerekkoromban is lőtérként funkcionált, más kivitelezésben, **félig fedett** térben, ezért nem volt zavaró. (Korábbi cikkünk a témáról a 9 magazin 2024. májusi számában olvasható.)

Kezdem érteni, miért a 11-es önkormányzati egyéni választókerület számít a legkényesebbnek Ferencvárosban.

Fontos probléma még, hogy a MÁV-telepen a **vasútvállalat tulajdonában** vannak a közművek, és a csatornahálózat például nagyon rossz állapotban van. Elvileg megszületett egy hármas megállapodás a főváros, a kerület és a MÁV között, de az utóbbit felügyelő miniszter, Lázár János **aláírása kellene**

ahhoz, hogy ténylegesen elindulhasson a felújítás, erre várunk. (A hármas megállapodástervezetről a 9 magazin 2024. júniusi számában írtunk.) De egy közvilágítási izzócserét is pokolian nehéz elérni a bürokratikus (és anyagilag is) kivézetetett vasúttársaságnál, ezért kell sokszor **sötétben botorkálni** az utcákon. Emellett persze itt is vannak olyan problémák, mint a többi körzetben: javítandó burkolat, forgalomcsillapítási igény, a buszvégállomás elhelyezésének ügye.

Miért itt indult a választáson?

Nagyon szeretem ezt a környéket, ezért szeretnék minél többet tenni, hiszen a MÁV-telepen nőttem fel, édesapámék, rokonaim, barátaim többsége ma is itt lakik. Az utóbbi időben **újra megerősödött** a MÁV–Aszódi lakótelepen élők összetartó közössége. Ez nagy öröm számomra. De a 11-es választókerület nem csak a MÁV–Aszódi telep, hiszen a József Attila-lakótelep kisebb része is ide tartozik. A lakótelepre jártam iskolába, óvodába, ott is **otthon érzem** magam. Sőt, a szüleim válása után az Epreserdő utcában

laktam édesanyámmal. Szívügyem ennek a városrésznek is a fejlődése, ezért is lettem a helyi részönkormányzat elnöke.

A JALT problémái mások?

Részben igen. Társasházak korszerűsítése, szigetelése, zöldterületek gondozása, parkolási nehézségek vannak a fókuszban. És persze mindenki nagyon várja már az **Ecseri úti metrófelszín** felújítását, amit heteken belül el is fognak kezdeni. A parkolási gondok enyhítésére a képviselő-testület döntése alapján kizárólagos lakossági parkolási zónákat jelölünk ki, hogy a helyben élők könnyebben találjanak parkolóhelyet.

A későbbi élete is Ferencvárosban zajlott?

Az életem egy része mindig Ferencvárosban zajlik, de gimnáziumba és főiskolára máshová jártam. Közéleti önkormányzati kommunikáció szakirányon végeztem a Zsigmond Király Főiskolán. Néhány évvel ezelőtt végzettséget szereztem egy **kétkezi szakmában** is, így férjemmel közösen dolgozunk a saját vállalkozásunkban.

Tevan Imre

Nyílt napok áprilisban a Feszgyi idősklubjaiban

Amennyiben elmúlt 65 éves és érdeklik az alábbi programok, szívesen várjuk klubjainkba!
Kérjük, minden esetben előzetesen jelezze részvételi szándékát munkatársunknak a megadott elérhetőségek egyikén!

Húsvéti készülődés

2025. április 8., kedd, 11–13 óráig
Ünnepi díszítések készítése
ÁRVÁCSKA IDŐSEK KLUBJA
Szívós Rita
1097 Budapest, Osztag utca 17.
Tel: +36 1 280 5701
e-mail: arvacska@feszgyi.hu

Locsolóbál

2025. április 10., csütörtök, 13–15 óráig
zenés, táncos délutáni program
PLATÁN IDŐSEK KLUBJA
Dr. Legényné Elek Ilona
1098 Budapest, Toronyház utca 11.
Tel: +36 1 280 6684
e-mail: platan@feszgyi.hu

A Föld napja

2025. április 22., kedd 9 óra 30 perc
Séta a csepeli Kolonics György sétányon
BOROSTYÁN IDŐSEK KLUBJA
Schweibert Gyöngyi
1092 Budapest, Knézits utca 17.
Tel: +36 1 210 9281
e-mail: borostyan@feszgyi.hu

Lengőtekeverseny

2025. április 23., szerda, 13 óra
Vidám udvari játék
(program a Toronyház utca 11-ben!)
SZERETŐ KEZEK IDŐSEK KLUBJA
Prámer Krisztina
1098 Budapest, Friss utca 5.
Tel: +36 1 280 9598
e-mail: szerekezekklub@feszgyi.hu

Húsvéti kreativitás

2025. április 9., szerda, 13 óra
Kézműves tevékenység, ünnepi gipszformafestés
NAPSUGÁR IDŐSEK KLUBJA
Tápai Gyöngyi
1095 Budapest, Mester utca 33–35.
(Bejárat a Dandár utcából!)
Tel: +361 215 7698
e-mail: napsugarklub@feszgyi.hu

HÁNY FÁT LEHET MEGMENTENI A SZENTÁGOTHAI TÉREN?

Az orvosi egyetem a Thaly Kálmán utcán átterjeszkedve új tömböt kap hat leromlott lakóház helyén. Az építkezés felvonulási területe az utca teresedésében kialakított kis park lenne, így a kivitelező **tizenkét fa kivágására kért engedélyt. Ez ellen tiltakoztak március 20-án demonstrálók.**

Fotó: Szépán Virág

Nem ellenségeskedést, nem a „jók” és „rosszak” harcát láthatta, aki elment a Thaly Kálmán utca és a Vendel sétány sarkára meghirdetett eseményre, hanem párbeszédet, szándékot a párbeszéd folytatására, megoldáskeresést az ellentétes érdekek között. Ez akkor is biztató, ha úgy látszik, a beruházásnak ebben a fázisában a fák többségének valójában már **kevés esélye** van.

A kivágások elleni tiltakozásra a helyi lakosokon, aktivistákon és ellenzéki politikusokon kívül többen eljöttek a többség (Baranyi Krisztinát Ferencvárosért Egyesület – BKFE) **képviselői** közül is.

A szervező, Deák Barbara is azt mondta, nem az önkormányzat ellen lépnek fel, de azt kifogásolta, hogy a lakosságot csak most vonják be, holott a kerületvezetés már hónapok óta tárgyal erről a beruházásról. Kővári Ákos, a 10

millió Fa Alapítvány ferencvárosi aktivistája arról beszélt, hogy a 9. kerület korábban **elől járt** a város zöldítésében, ezért is lenne fontos itt, egy bölcsőde, egy gimnázium és egy egyetem közvetlen közelében megvédeni a fákat.

Védett homlokzatok

A Semmelweis Egyetem (a továbbiakban a régi, ismert rövidítéssel: SOTE) olyan területet kapott meg, amely egyaránt határos a Szentágothai térrel, a Viola és a Tűzoltó utcával. Csakhogy az utóbbiakra néző homlokzatokat **az önkormányzat levédette**, így onnan nem lehet építkezni. Marad a kis park, amely azért is ideális lehetőség a kivitelezésre, mert a teresedés felvonulási területként, depóként, irodák, szociális helyiségek elhelyezésére is alkalmas, ahogy azt a kivitelező EBH Invest képviselője részletesen **be is**

mutatta a városfejlesztési bizottság március 12-ei ülésén. A Vendel sétány végig nyitva maradna, és az ott álló, idős platanát sem bántanák, de a további tizenkét fáról akkor még kivágandóként volt szó. A homlokzati védettség elvileg megszüntethető lenne, és akkor például a Viola utca felől lehetne építeni. Ebben az esetben több lakó szenvedné el a bő kétéves építkezés forgalmát. A fő baj azonban, ahogy Reiner Roland alpolgármester is mondta a március 13-ai ülésen, hogy **a védettség levételéhez** országos szervekkel kell hosszasan egyeztetni, másfél évnél hamarabb nem születne döntés ebben az ügyben. A kormány által kiemeltnek nyilvánított beruházás pedig aligha várna ennyit.

Védetlen fák

A fák egy részének megmentésével kecsesgetne, ha gyökerestül kiemelnék őket, amire **létezik technológia** már egészen nagy egyedek esetén is (ideális esetben öt fából négy túléli az áttelepítést), a demonstráció idejére a SOTE és a kivitelező már bele is egyezett ebbe. Csakhogy a felnőtt fák sikeres kiemelésének több feltétele van. Nyugalmi időszakban, télen kellene elvégezni, húszévesnél fiatalabb fáknál működik, valamint egy, de inkább két szezonban elő kell készíteni rá a fákat. E feltételeket Kovács Orsolya kerületi főkertész is megerősítette, ám itt ezek **egyike sem** teljesíthető.

A demonstráción felszólaló Süveg Anna helyi képviselő (BKFE) mindenestre kijelentette: „a rendelkezésre álló eszközeimmel mindent meg fogok tenni, hogy ne vágjanak ki fákat”. Lapzárta idején lakossági fórumot tartottak az ügyben, amelyen **a polgármester, és önkormányzati** képviselők mellett a SOTE és a kivitelező is megjelent. Az ott történekről a *Kilenconline*-on számoltunk be.

ZÖLDÍTÉS A KERÜLETBEN

FŰ, FA, VIRÁG

Februárban több nagy fát is kivágtak a Haller parkban, ami komoly felháborodást váltott ki a környéken élők körében. Pedig a fák betegek voltak, a kivágásuk előtt favizsgálati **szakvélemény készült az egész parkról, így állapították meg, hogy veszélyt okozhat a tíz beteg és egy kiszáradt fa. A kerületben huszonötezernél is több fa él, védelmükről és a zöldesítési tervekről Kovács Orsolya, Ferencváros új főkertésze mesélt a 9 magazinnak.**

„Csak a legvégső esetben folyamodunk a kivágáshoz” – mondta az új főkertész. A parkhasználók biztonsága a legfontosabb, így ha egy fa már menthetetlen, vagy betegsége, korhadtsága miatt balesetveszélyessé válik, akkor **engedélyt adnak** a kivágására. A beteg, de még menthető fákat az önkormányzat által megbízott fafenntartó cég pedig gondos ápolásban részesíti.

A Haller parkban a kivágott fák helyett **újakat ültetnek**, és idén is megújítják a növényzetet, rendbe hozzák az élőlők ágásait. A parki cserjék, bokrok állománya is viszonylag idős, ezért fontos az erősebb visszametszésük, hogy megfiatalodjanak. *(A Szentágotthai téri fák kivágása elleni tüntetésről lásd a 12. oldalt.)*

Húszezer fa, köztük 140 évesek is

A nagyvárosi környezet nem ideális élőhely a fák számára: a talaj sokszor száraz, sirtes vagy köves, kevés a tápanyag és a víz, az utak még mindig előforduló sózása és a kutyák vizelete **károsítja őket**, ahogyan a parkoló autók és a szemetelés is – hívta fel a figyelmet a főkertész. Így a városi fák gyakrabban betegszenek meg, kevés éri meg a számára elérhető időskort. Az elmúlt években csaknem négyezer fán végeztetett faápolási munkát az önkormányzat. A munkát sokszor **műszeres favizsgálat** előzi meg a magyar fejlesztésű Fakopp módszerrel, amellyel a fa belső üregességét tárják fel. Ennek alapján döntenek el a szakemberek, hogy ki kell-e vágni egy fát, de, mint hangsúlyozta, a kivágottak helyére mindig újak kerülnek.

Ferencvárosban több mint huszonötezer fa él, vannak közöttük facsemeték és **szép, idős fák** is. A legöregebbek százhusz-száznegyven évesek, általában nyárfák és platánok. Ugyanakkor a kerületben sok olyan, a várost könnyeb-

Fotó: Szépán Virág

ben tűrő invazív, azaz gyorsan elszaporodó idegenhonos faj is van, amelynek egyedeit **folymatosan cserélni** kell. A klímaváltozás miatt egyre több, a meleget jól tűrő fát ültetünk helyettük – hangsúlyozta a szakember.

Örökbe is fogadhatók

„A fiatal fák életben tartása városi körülmények között sokszor nem könnyű a mostani meleg és csapadékhiányos nyarakon, az öntözés pedig nagyon **komoly terhet** ró a parkfenntartókra, akik nyáron hetente többször locsolják a fákat. Az önkormányzat emellett egyre többször alkalmaz öntözőzsákokat is, amelyek lassú és víztakarékos adagolást tesznek lehetővé, így a fa a kapott víznek gyakorlatilag a száz százalékát tudja hasznosítani. A zsákok mélységében nedvesítik át a talajt, így a **gyökerekhez jut el a víz**. „Ezúton is kérjük a fákért

aggódó lakosságot, hogy ha tehetik, segítsenek az öntözésben, akár egy-egy fa örökbefogadásával és alkalmankénti vagy rendszeres locsolásával” – fordult a kerületiekhez a főkertész.

NYOLCVAN ODŰ

A Haller parkba és a Kiserdőbe március első felében helyeztek el húsz-húsz madárodút, a József Attila-lakótelep fáin pedig negyven új odú várja a **költési szezon** kezdete előtt a madarakat. Az odúk olyan égi vándoroknak nyújtanak otthont, amelyek természetes környezetükben öreg fák odvaiban fészkelnének, amiből kevés van a kerületben. A kisebb, 32 mm-es nyílású odúk például **széncinegék és kékcinegék**, az 50 mm-es nyílásúak pedig csuszkák és mezei verebek számára jelentenek kényelmes fészkelőhelyet.

Kicsi, de erős

A főkertész is fontosnak tartja, hogy a kerületi Mijavaki-minierdőben, amelyekről lapunk is többször beszámolt, csupán **néhány tíz négyzetméteren** ültetnek őshonos facsemetéket, amelyek egymással versengve a szokásosnál gyorsabban nőnek, néhány év alatt hatalmas, burjánzó zöldtömeget hozva létre. A kerületben öt Mijavaki-erdő is van, bennük több száz csemete növekszik.

Számok és költségek

A fiatal fák életben tartása nem könnyű, de 80–90 százalékuk megéri a felnőttkort. Egy fa elültetése és fenntartása – legalább három éven át – 300-400 ezer forint.

Az önkormányzat idén már **hatvan fát** ültetett el, az elmúlt öt évben pedig negyyszázat. A kerületben igen aktív a 10 millió Fa Alapítvány, amely a lakókkal közösen tavaly 57, idén március végéig pedig 35 fát ültetett el.

A városfásításra alkalmas fajok köre viszonylag széles, őshonos lombhullató fáink, mint a juharok, kőrisek és hársak mellett több díszgyümölcsfa, valamint idegenhonos, de gyakran ültetett parkfa és örökzöld is közéjük tartozik. A **klimaváltozás miatt** egyes, korábban népszerű fajokat, mint például a lucfenyőt, különböző tujákat már nem érdemes ültetni, hívta fel a figyelmet a főkertész. A parktervezéseknél várhatóan előtérbe kerülnek a melegebb területekről, akár a **mediterráneumból származó** fajok. „Kertészek, erdészek, kutatók és nemesítők sora dolgozik azon, hogy olyan fajokot, -fajtákat hozzon

KERÜLETI MIJAVAKI-ERDŐK SZÁMOKBAN

Helyszín	A telepítés éve	Elültetett csemeték száma
Lónyay utca 64. (Boráros tér)	2022	205
Lenhossék utca 6. (dupla erdő)	2022	270
Máriássy utca 2–4. (a Rákóczi híd felhajtójánál)	2023	280
Soroksári út 166. (a Soroksári út és a Határ út találkozásánál)	2023	200
Nehru part (a 2-es villamos Közraktár utcai megállójánál)	2023	160

be vagy nemesítsen, amelyek remélhetőleg bírni fogják a klímaváltozás egyre melegebbé váló évtizedeit.”

Ültetési tervek

Idén is számos nagyobb zöldfelületi fejlesztést tervez az önkormányzat. Várható a Belső-Ferencvárosban a Lónyay, a Ráday és a Kinizsi utca zöldítése, illetve tervezik a Vágóhid utca és a régi Közvágóhid előtti Marhagödör megújítását.

Ha sikerül **pályázatot nyernie** az önkormányzatnak, akkor az *Egészséges utcák* program keretében fákkal ültetik be az Angyal, az Ipar, a Viola és a Sobieski utcát. Ezek ugyanakkor nagyobb léptékű fejlesztések, így várhatóan nem

idén, hanem a következő években készülnek el.

Sok **kisebb felújítás** is zajlik jelenleg a kerületben. Ilyen a Bakáts tér újragyepesítése és virágainak pótlása, a Csarnok tér ágyásainak megújítása, a Napfény utcai elválasztósáv virágosítása, a Dési Huber István utcai virágágyások felújítása, és számos más kisebb projekt. A virágágyások kavics- vagy zúzottkőtakarását több helyen növényi eredetű **mulcsra cserélik** (pl. a Bakáts téren). „Közösségi kertek létrehozását is tervezzük. Folyamatosan vizsgáljuk a még megmaradt **üres telkek** parkosításának a lehetőségét, valamint azt, hogyan tudnánk a zöldfelületeket tovább növelni.”

Bilkei-Gorzó Borbála

FERENCVÁROS TESTVÉRVÁROSA, BUCSA ÖNKÉNTES NŐI ALAKULATOT ÁLLÍTOTT FEL

KIJIVET VÉDIK

Éjjelente pickupok platóján utaznak a Bucsai Boszorkányok. A tabletek képernyőit kémelve keresik a célpontokat, az orosz drónokat. Kik ők, és mi a feladatuk?

„A hívójellem Cseri”, mutat az ötvenes nő a sűrű, kínai autóra. „Az autóm miatt”, oszlat el minden esetleges félreértést a Bucsai Boszorkányok önkéntese.

Kora reggel egy **jellegtelen ház** mellett állunk nagyjából egy órányira Kijivtől, és nem tudok nem arra gondolni,

hogy sokkal komolyabban venné mindenki a matekot, ha a tanárnő tereptarka egyenruhában, a hátán átvett gépkarabéllyal érkezne.

Cseri matematikát tanít, vagy inkább tanítana, mert az alakulat egyre több idejét viszi el. A **szinte kizárólag nőkből**

álló légvédelmi alakulat önkéntesei elvileg hetente háromszor ügyelnek, közte két nap szabad, bár háborúban nehéz tervezni, könnyen borul a napirend.

A mai napirend: lögyakorlat. A jellegtelen épületből vastag **téli egyenruhás** katonák jönnek elő, az alakulótér

ott van mellette. Az udvaron néhány pickup. Eligazítás után az alagsorba megyünk, az alakulat átveszi a fegyvereket és a lőszerjavalmazást. A fegyverszobát rács választja le, a folyamatokat naplózzák, aláír, aki átvette az eszközeit, jön a következő. Közben teázás, kávézás, valami néhányszor **lecsapja a biztosítékot**, türelmesen nyitják a kapcsolótáblát, elemlámpákkal világítunk.

Ezt a települést is – az egész környéket – megszállták az oroszok 2022-ben, a háború kitérőse után. Az alakulatban szolgáló nők között van, akinek sikerült elmenekülnie a gyerekekkel, a férje viszont maradt és elesett. Olyanok is vannak, akik **pincében bujkáltak** a harcok idején. Mások egy közeli településig jutottak, elhagyatott házban húzták meg magukat.

Fotók: Makai József

„Meggyőztem az oroszokat, hogy nem a polgármester vagyok, csak a hivatal ügyintézője”, mondta korábban lapunknak **Anatolij Fedoruk, Bucsa polgármestere**. A megszállók listával járták a település utcáit, a befolyásos helyieket keresték.

A településen 2022. február 27-én jelentek meg az orosz fegyveresek, és március végéig maradtak, az ukrán hadsereg alakulatai április elsején érkeztek meg.

A polgármester két szakaszra osztotta az **orosz megszállást**. Kezdetben bizonygatták, hogy felszabadítóként érkeztek, ám amikor nem sikerült bevenni a fővárost, Kijevet, „megmutatták igazi arcukat”. A körzeti központnak 37 ezer lakosa volt, többségük elmenekült, a megszállást három és fél ezren vészték át helyben.

Az oroszok nem tudtak elég rövid

ideig lenni ahhoz, hogy ne gyász maradjon utánuk: az invázió február 24-én kezdődött, április elsején pedig már az áldozatokat számolták az ukránok. Bucsan, a ferencvárosi testvérváros emlékfalán 501 név szerepel. Az áldozatok többségét megkínózták. A bucsai mérsárlás volt az egyik első jelzése annak, hogy az orosz megszállók háborús és emberiség elleni bűncselekményeket követnek el.

A front azóta távol van, és távol harcolnak a férfiak is. A drónok viszont jönnek. A fővárosban – és a fővárosához közeli településeken – rendszeresen megszólalnak a **légoltalmi szirénák**. Az oroszok leginkább iráni – vagy iráni licenc alapján gyártott – drónokat indítanak, ezek nagyok, az első változatok viszonylag lassúak, órákon át képesek körözni.

A Boszorkányok egy része a pickupokon érkezik, beparkolnak a lőtérre és elkezdik felszerelni a fegyvereket. A pickupok platójára állványokat rögzítettek, azokra teszik a fegyvereket. Az egyikre az **öskövület Maxim-géppuskát** szerelik, a rögzítés után a cső vízűtéses rendszerét töltik fel. Ezek öskövületek akkor is, ha a célzást tabletek segítik.

A korszerű eszközökkel keleten és délen harcolnak, máshol annyival és avval kell beérni, ami van: a Bucsai Boszorkányok több drónt is lelőttek már.

A csoport másik része a **lőszert fűzibe** a hevederekbe. Tanár, állatorvos, fodrász áll az asztalnál. A Boszorkányok léte válasz az egyik létfontosságú ukrán dilemmára: hogyan lehet ellátni a feladatokat elegendő harcos nélkül? A mozgósítási korhatár leszállítását úgy

A riadók idején a telefon appjain lehet követni, merre járnak.

A drónokat még azelőtt célszerű lenne lelőni, hogy a főváros fölé érjenek. A **megsemmisítve zuhanó** eszközök is veszélyesek lehetnek, tüzet, további robbanásokat is okozhatnak.

Cserinek a barátnője, Valkiria mutatta meg az alakulatot, a tanárnő a kiképzés után gyorsan csatlakozott. A fővárost több alakulat védi, az egyik a Bucsai Boszorkányok. A kijelölt területen járőröznek éjjelente, várják a riasztást. Ha abban a szektorban repül drón, megpróbálják lelőni. Nem feltétlenül a legkorszerűbb eszközökkel.

A lőtér nincs közel, kisebb csoportokban érkezünk, **lehet fájni**, amíg mindenki meg nem érkezik. Jól lennék amúgy, csak a talpam nem érzem. A városban -11 volt, a városon kívül -17, a lőtérnél -19.

tudják elkerülni, ha nőket is felvesznek harcoló alakulatokba. Minden önkéntes nő **lehetővé teszi** egy férfinak, hogy a fronton harcoljon.

A Bucsai Boszorkányok lögyakorlatra járnak, harcászati kiképzésen vesznek részt, de a legfontosabb, hogy mindegyikük hetente legalább háromszor járőrözik, a riasztásra várva.

Az alakulatnál néhány férfi is szolgál – a parancsnok is férfi –, egyikük Donyeckből származik, **évekig harcolt** keleten. Sokadik sebesülése után leszerelték, Kijiv közelébe költözött és beállt önkéntesnek. Tekintete üres, kék szeme valahogy mindig a távolba réved, gépiesen szereli fel a nehézgéppuskát az állványra. A mikrofont megtűri, a kérdésekre **halkan válaszol**. Hogy miért van itt? Hol is lehetne? Több mint tíz éve minden a háborúról szól az életében.

Makai József (Bucsa)

● Különleges slam poetry-verseny készül a kerület alterpincéjében az idei költészetnapra, illetve itt folytatja a félévi meghívásos versenysorozatot a Pi Slam klub és szervezője, az Epicentrum Egyesület. Az esemény hívószava a „bábelvonó”: biztosak lehetünk benne, hogy a slammerekből ez a szóösszetétel kihozza majd a legjobbat, akár egy vidám rehabprogramon.

A zenés kapunyitás után a bevezető következik Perei Vivien és Esti Bálint közreműködésével, majd versenyek és bemutató meghívott vendégekkel, Tolvaj Zoltánnal, Juhász Márióval, Simon Bettinával és Borsik Miklóssal. 21.30-tól döntő, amelyen a közönség választja ki a győztest, aki az őszi *Span Poetry 7.* főspanja lesz.

A támogatást elfogadják, annál is inkább, mert a globális politikai változások elértek a magyar országos bajnokig is: Nóra Judit utazási költségeit a slamvilágbajnokságra a házigazda mexikóiak az időközben befagyasztott USAID-támogatásból fedezték volna.

● Egy Shakespeare-darab inspirálta nyitány, egy Sarasate előtt tisztelgő hegedűverseny és egy önéletrajzi ihletésű szerelmi történet: ez lesz a Budapesti Fesztiválzenekar különleges programja. A zenekart a RAI Nemzeti Szimfonikus Zenekar kolumbiai születésű vezető karmestere, Andrés Orozco-Estrada dirigálja. A „fehérbe öltözött ördögnek” csúfolt María Dueñas a szolista. Másnap reggel 9-től ismételnék Pécsen a Kodály központban.

● A kerület és az ország egyetlen valóban független roma színháza a Móricz Zsigmond novelláján alapuló darabot veszi műsorra ismét, a sikerre és a kis szintérre tekintettel. A Balogh Orsolya és a rendező, Nagy Henrik Richárd által játszott felnövéstörténet a szegénységről és a szülői szeretetről beszél mindig aktuálisan. Május 7. és 11. között pedig a Független Színház Magyarország immár 7. alkalommal rendezi meg a Roma Hősök Nemzetközi Színházi Fesztivált a terézvárosi Eötvös 10 művházban. Pazar programmal.

slamp

SPAN POETRY VI.

– bábelvonó

MIKOR

április 11., 19 óra

HOL

Bakáts Bunker, Bakáts tér 10.

BEUGRÓ

nincs (adományt elfogadnak)

bfz

CASTELNUOVO-TEDESCO, LALO, BERLIOZ

– koncert

MIKOR

április 15., 19.45

HOL

Müpa, Komor Marcell út 1.

BEUGRÓ

8000–22 500 Ft

romaszín

HÉT KRAJČÁR

– színház

MIKOR

április 17., 18.00

HOL

FüSzi, Páva u. 30.

BEUGRÓ

5000 Ft

*parkozás***AWS**– *kapunyitási pánik***MIKOR**

április 24., 19.00

HOL

Budapest Park, Soroksári út 60.

BEUGRÓ

8499 Ft

● A gimnáziumban alakult majd' húsz éve, mára az ország egyik legnépszerűbb metálformációja lett. 2018-ban a *Viszlát, nyár* című számukkal megnyerték *A Dal* elnevezésű tévéműsort, majd képviselték vele Magyarországot az Eurovíziós Dalfesztiválon Lisszabonban. Szóval most már világhírűek, érdemes csápolni nekik. Előttük fellép még A Király Halott és a Vodka For Kids zenekar.

*koncertánc***JUAN GÓMEZ**

„CHICUELO”: CAMINOS

– *koncert***MIKOR**

április 26., 19 óra

HOL

BMC, Mátyás u. 8.

BEUGRÓ

3900 Ft

● A flamencogitáros és -zeneszerző sztár játszott már Enrique Morente és Maria João Pires társaságában is. Új műsorában nem az ének vagy a cajon nevű ütőhenger szól, sem a palmas, a jellegzetes flamencotaps, hanem a tánc. Karen Lugo táncos reagál „Chicuelo” utánozhatatlan pengetésére, David Gómez dobjátékára és Manel Fortià nagybőgőjének ölelő hangjaira. A repertoár bő, a bölcsődaloktól egészen Django Reinhardt megidézéskig lesz minden, aminek lennie kell.

*jazznap***TZUMO GYPSY DREAMS:
AMERICAN DREAMS**– *koncert***MIKOR**

április 30., 20 óra

HOL

Müpa, Komor Marcell út 1.

BEUGRÓ

nincs

● A 15. Nemzetközi Jazznapon a 20 éves Müpa három koncertet ajándékoz azoknak, akik szeretik a jazzt. Délután a Jazz Showcase szakmai és közönségdíjas zenekarai követik majd egymást, amíg az esti koncert, Oláh Tzumo Árpád és álomzenekarának műsora el nem kezdődik. A nap folyamán több minden idézi a legendás zongoristát, Herbie Hancockot, nem csak az est zárásaként hallható meglepetésprodukció.

*majális***LGT-DALOK**– *koncert***MIKOR**

május 1., 19 óra

HOL

Budapest Park, Soroksári út 60.

BEUGRÓ

13 999 Ft

● A Csík zenekar négy éve fogott bele abba a projektjébe, amelynek eredménye a különleges lemez a legendás Lokomotív GT legismertebb dalaival. A slágereket most is új dimenzióval, népzenei hangzással felturbózva adják elő, Presser Gábor és Karácsony János „James” is velük játszik. Sőt Rúzsa Magdi énekesnő is csatlakozik, valamint a Fitos Dezső Társulat virtuóz tánckara. Aztán táncház is lesz az éjszakában. Néptáncrákendroll.

FEJEZETEK AZ UNDERGROUND FERENCVÁROSI TÖRTÉNETÉBŐL

ÉHEZŐMŰVÉSZET

„Az utóbbi években igen megcsappant az éhezőművészek iránti érdeklődés. Míg korábban igen jövedelmező volt efféle nagy látványosságok rendezése saját vállalkozásban, ma a dolog tökéletesen lehetetlen. Más idők járták. Akkoriban az egész várost az éhezőművész foglalkoztatta; éhségnapról éhségnapra nőtt az érdeklődés...”

Franz Kafka: *Az éhezőművész* (fordította: Tandori Dezső)

Lantos László, művésznevén Triceps 1955-ben született Nagyikindán, a Vajdaságban. Szabadkán érettségizett. Különös dolgokat élt át, miközben Szerbiában magyar kisebbségi létben nőtt fel: például a máig ható jugoszláv avantgarde művészet születését és egy polgárháborút, ami elől, mint oly sok társa, nem akarván téves csatatéren harcolni, lelépett. 1993 óta él Budapesten, Ferencvárost vette be elsőként, amelynek önkormányzata akkor sem zárkózott el a független alkotók támogatásától. 1995 és 2005 között itt vezette a Black-Black Galériát, majd a Mersz under-

ground klubot, valamint itt próbált és játszott az Opál Színházzal. A pénz sosem, inkább a szabad alkotás érdekelte. Ma is fáradhatatlanul szervez, befogad és kooperál, pár utcával arrébb az új, 8. kerületi Mersz pincében, nyolcezer dobozba zárt könyv társaságában. Se luxuslakás, se BMW, csak sör, cigaretta, barátok és emlékek.

Az emlékek között, főleg, ha ilyen sok van, néha nehéz rendet tenni. Triceps annak a vajdasági művészgenerációnak a tagja, amely körül gyorsan és véresen változott a világ. Idióta politiku-

sok jöttek-mentek, ők meg ugyanazok akartak maradni, normálisak. Akkor is, ha mestereik, akiktől rengeteget tanultak művészetről, szabadságról, kulturális sokszínűségről, végül beálltak a nacionalisták közé. A jugoszláv föderáció különböző államformákban 1945-től 1991-ig létezett, a sok együtt élő nép kortárs művészete összefonódott, majd a hetvenes évektől egységesen vált „el nem kötelezetté”. Ez a kulturális örökség a mai napig összeköti a posztjugoszláv utódállamok alkotóit, különösen a színház és a performance területén.

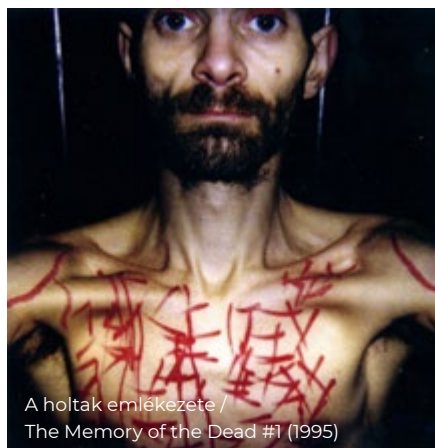
Budapesten nem mindegyikük érezte otthon magát, bár a háborúnál jobb volt a rendszerváltás illúziójában élő **vadkapitalista kupleráj**. Voltak, akik maradtak és popkulturálissá lettek, voltak, akik betagozódtak, akik tovább-, esetleg visszamentek, és most európai híru alkotók. Triceps pedig **rezervátumot vont** maga köré.

„Már mindenki elment Szabadkáról Szegedre, Bécsbe vagy Torontóba, de én még 91-ben sem hittem el, hogy polgárháború lesz”, **meséli merengve**, amikor az új Mersz Klubban meglátogatjuk. „Nyitottam egy könyvesboltot, rendeztem, esténként művészetről vitáztam a Népszínház művészklubjában. Amikor már kilátástalannak tűnt a helyzet, a feleségemet átvittem Budapestre a bútorainkkal együtt, de én **még akkor sem** akartam menni, mert 1983-ban, amikor az ELTE bölcsészkarára jártam, kapcsolatba kerültem az adyligeti demokratikus ellenzékkel, és tíz évre kiutasítottak az országból, de úgy, hogy **fegyveresek kísérték** a háttérig, ami nem hagyott kellemes emlékeket bennem.” Élt tovább Szabadkán, de bujkálnia kellett, míg át nem tudott menekülni Romániába, a gyergyószentmiklósi Figura Színházba, ahol elkészítette a *Koponyatorony* című **rituális abszurdot** Beckett *A játszma vége* című műve nyomán. A társulat a MU Színházban vendégszerepelt az előadással, és ennek köszönhetően hívta meg Novák Tata (*Novák Ferenc – a szerk.*), a Honvéd Együttes koreográfusa dolgozni. Déryné életéből Dévai Nagy Kamilla főszereplésével, a **szintén jugó** Milorad Krstić díszleteivel, valamint a Kampec Dolores élő, színpadi zenéjével készített is egy sikeres előadást.

„Ez stabil munkahely lehetett volna, de éreztem, hogy nem az én világom. A Tilos az Á-ban **véletlenül megismerkedtem** Gasner Jánossal, a zseniális gitárossal, aki csatlakozott a Brenner Zoltánnal alapított, vajdasági, felvidéki és erdélyi fiatalokból álló Opál Színház nevű társulatunkhoz (*és 2009-es haláláig a társulat zenei rendezője, zenésze, performere volt – a szerk.*). Inkább ezzel a társulattal folytattam tovább, szabadon. A Tan Kapuja Buddhista Főiskolán kaptunk **ingyenes próbatert** tizenegy éven át, ott tartottam az edzéseket. A színház mozgásvilága ugyanis a harművészetben alapult, én meg karatemester vagyok. A ferencvárosi önkormányzatnál közben sikerült kialakítani egy romos pincét a Balázs Béla utca

20.-ban, ahol önkéntesek és **beköltöző művészek** segítségével rendet raktunk, és megnyitottuk a Black-Black Galériát 1995-ben. Ez lett a művészeti kísérleteink első bázisa. Csatlakozott több budapesti művész is: a kiállításokat az Árnyékkötők csoport, a Bernhardt Szoba Irodalmi Szalont Ménes Attila író (*a 9 magazin rendszeres szerzője – a szerk.*), a koncerteket Gas szervezte”, meséli Triceps, miközben **cigarettről cigarettára** gyújt.

A cikk írója is járt a Black-Blackbe, emlékszik, hogy egy lyukon át kellett bemászni az utcáról, és szuper volt az underground diszkó dj Ūrmix (a szabadkai Ūrmös Attila) szettjeivel. És végérfelment volt az európeér, nemzeti kultúrákat szintetizálni szándékozó, többnyelvű és több művészi médiát ötvöző, nem épp közönségbarát **színházi kísérletek** sorozata.

A holtak emlékeztete / The Memory of the Dead #1 (1995)

A legemlékezetesebb előadás itt *Az éhezőművész* című negyvennapos body art performance volt 1995-ben. Erről így emlékezik meg a főszereplő: „Első mesterem, Slavko Matković szerb költő és képzőművész adta a kezembe Franz Kafka novelláskötetét 1985-ben a **szabadkai könyvtár** antikváriumában. Azt mondta, minden benne van, ami ránk vár. Később értettem meg, mire gondolt, amikor ott álltam negyvenévesen, nem volt honnét és hova mennem. Feleletet akartam kapni az élet nagy kérdéseire. Behegesztettem magam egy nyolcszögű szárnyas acélketrecbe, ami a pincéhelyiségben állt. Negyven napig **nem vettem magamhoz** szilárd ételmezt, és hallgattam.”

A performance-ot tíznaponta „csöndkoncertekkel” erősítették meg, amelyeken a művészbartók – a Zentáról indult Aiowa-csoport már itt élő tagjai, Jávor Zsófia, Vicei Zsolt, Francia Gyula, Karácsonyi Attila és Keszég László, valamint

Dresch Mihály, Dóra Attila, Márkos Albert, Gas, Ladik Katalin, Paizs Miki és Vajdai Vilmos adták elő.

Az Opál ezután **groteszk, élő zenés** mozgásszínházi darabokra váltott, de voltak olyan húzós megmutatkozások is, mint például 1997 júniusában a ma is Kanadában élő, akkor onnan hazatért Kántor István, alias Monty Cantin kiállításának megnyitójára készült *Ellen-Koldusopera*. A társulat hét tagja bekötött szemmel, egy órán át térdelt az akkori szegénynegyedben lévő Black-Black Galéria előtti járdán. Bal kezüket koldulás helyett **csókra nyújtva**, mindenki előtt egy *Baszd meg a pénzed! A lelkedet akarom!* feliratú táblával. Triceps úgy emlékszik, heroikus volt az egész, nagy tömeg verődött össze, meg két tévéstáb, és mindenki megértő volt mindenkivel, de a korabeli tudósítások szerint a pincében gombok között, bedrótozott fejjel üldögélő s a kicsődített rendőroket suttozásával zavarba ejtő kiállító művészt letartóztatták, valamint **feljelentést tettek** a csapat ellen illegális közterület-használatért, és megvonták a működési támogatásukat.

2001-ben a műemlék ház lebontása miatt egyébként is **távozniuk kellett**, de 2002-től Triceps megkapta az Ipar u. 3. alatti, rehabilitáció előtt álló óriási helyiséget, amelybe áramot a szomszédokból vezetett, véce pedig úgy lett, hogy a szomszédos házban lakó ismerőse megengedte, hogy átüssék a falat és átjárjanak a lakásába. A Merz Ház underground klub 2005-ig működött, **ugyanolyan intenzíven**, leginkább irodalmi programokkal.

2004 óta Triceps nem tart Opál színházi próbát, sem edzést. Elvált, rászokott a cigire, és sokszor leissza magát. „Amikor a liberális politikai elit bukása után kinyírták a Kultiplexet, tudtam, hogy a következő a Merz Ház lesz” – mondja a művész, aki a két ferencvárosi helyen közel nyolcszáz ingyenes művészeti programot bonyolított le. A színházról lemondott, de arról nem, hogy **legyen egy hely**, mert otthon kell lennie valahol annak is, aki a világban mindenütt otthon van. 2012-ben átköltözött a 8. kerületbe, és Mersz Overground néven csinált helyet a Kőfaragó u. 8.-ban, 2015 óta pedig magánembertől bérlti a Csobánc u. 10. pincéjét, itt alakította ki a Mersz Klubot. Társa is lett ebben, Falcsik Mari költő, akivel **vidéken élnek** ugyan, de közösen építik tovább az urbánus underground legendát.

(Folytatás a következő oldalon.)

Dárdai Zsuzsa: Triptichon (1996) / Összpontosítás – kiállítás a Black-Black Galériában. Fotó: Tenke István

A bejárat itt nem romos, de a pince hangulata egy óvőhelyé, akárcsak a Black-Black Galériában, ahol Aleksandar Zograf *Life Under Sanctions (Élet a szankciók idején)* című képregény-kiállítását úgy nyitották meg 98-ban, hogy épp áramszünet volt **számlatartozás miatt**. Ladik Katalin *Balkán Expressz* című fonikus költeményét adta elő, a néző gyertyával a kezében nézhette a képregényszerű rajzokat. Deklarálták, hogy amíg Belgrádban Milošević hatalmon van, addig a kegyetlen valóságot ábrázoló képek is ott lesznek a falon, Ferencvárosban. Amikor megbukott végre a szürke kommunistából nacionalista diktátorra vált rém, 2000. november 7-én a közönség **lefesthette feketével**

a képeket, hogy rituálisan eltüntesse a rémálmokat. Ma már tudjuk, hiába remélve, hogy Milošević szelleme is eltűnik örökre.

A történelmi-társadalmi krízisek, háborúk, az embereket megnyomó kormányok olyan maradandó személyes traumákat okoznak, amelyek feldolgozása létfontosságú. A feldolgozás egyik leghatékonyabb módja a művészet. Triceps erről mindent tud, **akkor is, ha hallgat**. Nem volt semmi más célja egész eddigi pályafutása során, mint a body art kegyetlen eszközeivel elmondani, hogy a félelem és a fájdalom soha nem uralkodhat rajtunk. Nincs most ennél fontosabb üzenet.

Artner Sisso

KÖMLŐDI FERENC *HÉT FŐBŰN* C. KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJA A VÁGÓHÍD UTCAI KONNEKTORBAN

EGY EDZŐTÁBOR DOKUMENTÁCIÓJA

Végtelen öröm, hogy Kömlődi Ferit a barátaim között tudhatom. Elhasználtak már az olyan szavak, mint a polihisztor vagy a „reneszánsz ember” szintagma, pedig igencsak impresszív az életút: tibetológiai tanulmányok, évekig tartó párizsi *séjour*, **nélkülözhetetlen könyv** szerzősége az amerikai némafilmről – súlyponti szereplő a nem nevető komikus: Buster Keaton –, aztán ráfordulás a kilencvenes évektől széles körben cseperedő világhálós-digitális kultúrára, jövőkutatásra, amikor még az *Electronic Frontier* úttörő harcosainak meggyőződése volt, hogy az internet szabadságeszköz. Ez mára módosult, a digitális kultúra helyenként – lásd: a kínai arcfelismerő *social control system* – sőt nem is biztos, hogy csak helyenként! – **orwelli fordulatot** vett. De Feri a szabadság oldaláról közelített, írt is egy könyvet, 1999-ben jelent meg, *Fénykatedrális* a címe, és a cseperedő technokultúrától, frankhegyi és egyéb *rave*-ekről, **csúcsra járó posztmodernről**, *cyberpunk*ról (William Gibson, Neal Stephenson, Bruce Sterling írásművészetéről) és a régi *sci-fi* megújulásáról szól. Lyotard és Terence McKenna, Baudrillard szimulakruma, és persze hogy a média maga az üzenet (Marshall McLuhan); R. U. Sirius az észak-kaliforniai Mill Valley-ből, Douglas Rushkoff Brooklynból, Hakim Bey (Peter Lamborn Wilson) mindenhol – hogy az utóbbiakkal én is **csak azokat** a nagy hatásúakat említsem, akikkel volt módomban személyesen találkozni abban a hősi korban. (Kicsit hiányolom a könyvből a filozofikus ősapa, Philip K. Dick hangsúlyosabb szerepét.) Hip hop, hypertext, a gophert váltó www – Cronenberg, Greenaway, Atom Egoyan filmjei. Persze hogy együtt tudtam rezdülni ezzel a gondolattal, magam is írtam hasonló, noha **földrajzilag körülhatároltabb** popkult könyvet, abban pl. azt tudtam elmondani az olvasónak, hogy Sogo Ishii japán punkfilmrendező mutatta meg Gibsonnak a hongkongi Kowloonban a Walled Cityt, az akkori világ legsűrűbb gettóját, ami alapvető **inspirációs forrás** lett a *Neurománchoz*. Feri persze járt arra, mert ő is

tudja a mottót: aki a 21. századdal szembe, annak ázsiai edzőtaborozásra van szüksége. Szerzőnk ezt letudta, ma már Spanyol-Amerika, elsősorban is a kolumbiai Cartagena és Medellín köti le az érdeklődését, de nem kokainban utazik, hanem futurológiában.

Eltelt egy negyedszázad, **megváltozott a Zeitgeist**. Szingularitás, AI, a mélyhamisítványok koráról beszél, ezek a nap szavai, hiszen nem ért véget a történelem, új felvilágosodásban kell reménykedni, és Kömlődi Ferenc újabb könyve, a *Napéjegyenlőség* hamarosan megjelenik ezekről a *topicokról*.

The Seven Deadly Sins 05 Wrath – Kömlődi Ferenc

Már a *Fénykatedrális* fejezeteit is manipulált konceptfotók választották egymástól; ez a mostani, itt, a **ferencvárosi Konnektorban** látható pop up kiállítás is mintha e könyv gondosan kiválasztott illusztrációja lenne. *Hét főbűn* a cím, biblikus, mint a tízparancsolat, az egyik a valóság, a tény, a *Sein*, marxistán: a nembeli lényeg, a másik, a tíz parancsolat a mózesi kőtáblán pedig a *Sollen*, a legyen. Kár, hogy Ázsiában, ahol Kömlődi **megmanipulálható fényképeit** kaptintotta, nemigen tudják DNS-szinten az utóbbiról, hogy mi is az. 2019-ben készültek a fotók, még nem használt AI-applikációkat, mindegyik alapja saját kép, amelyekből különböző appokkal

(főként Pixlr-rel) művészelte művészetét. Dubaj, Phuket és Sydney utcaképei a hátterek, előterek. Szingapúr, Hongkong, Szöul, Tokió, Sanghaj, *random* utcai arcok, és androidfejek egy japán múzeumból. Hatások: Hieronymus Bosch és **még inkább** David Finchertől a *Se7en* c. film. Ugye emlékszünk Morgan Freemanre, a fiatal Brad Pittre és Gwyneth Paltrow levágott fejére? Kevin Spacey nem jelzősen gonosz, hanem ő maga a Gonosz. Fontos, hogy ez már erős eltávolodás a cyberpunktól, inkább transzhuman művészetnek tartja az alkotót. Elég meghaladott lenne a 2010-es évek

végén vagy 2025-ben a nyolcvanas és korai kilencvenes éveket meghatározó cyberpunkhoz ragaszkodni. „Fincher városábrázolása **komoly hatással** volt rám, nem feltétlenül gondoltam rá, amikor csináltam, de mint ahogy Iain Banks regényei is mindig bennem vannak, ez is állandóan bennem motoz” – vallja.

Isten halott, Nietzsche halott, transzhumanizmus lesz, az emberen túli ember felé haladunk. Még nem tudjuk pontosan, **milyen a transzhuman**, egyesek szerint kis számú Übermensch, mások szerint mindenkit érint majd a gép–ember-összeolvadás. Minimum újabb huszonöt év után megtudjuk. De a kiállítás csak április 10-éig látható.

– vba –

PINCESZÍNHÁZ: MI VAGYOK

EMBER EZ, VAGY ROBOT?

Meddig ember az ember, és hogyan formál át bennünket a mesterséges intelligencia, **mivé lesz belőlünk az eredendően az emberi lényt meghatározó öntudat? – Székely Csaba legújabb, február végén bemutatott darabja többek között ezekre a kérdésekre keresi a választ.**

Az előadás több szempontból is rendhagyó kísérlet. Nemcsak a szerzőtől korábban megszokottaktól eltérő témája okán, hanem azért is, mert ez az első alkalom, hogy Székely a **saját darabját** rendezte. Hallgatjuk a lecsupasztított, a japán enteriőrököt idéző színpadi térben (díszlet: Enyvvári Péter), vörös kanapén ülve, fekvve (vagy épp előtte állva) beszélő középkorú nő, a magát kultúrafilozófusként bemutató Emma élettörténetét: saját bevallása szerint a **modern kori technológia** kultúrára gyakorolt hatásait kutatja, illetve tanítja az egyetemen. A kanapé mögött kis méretű ablakokkal (rácsokkal?) osztott tér, középen kivetítővel. Időről időre – részben Emma egyetemi előadásait is modellezve – az itt futó, jórészt **feke-kefe-kehér videórészletekkel** (Fuchs Máté) egészül ki a darab. Jelentősége van annak is, hogy e mozgóképes elemek éppen melyik szövegrészhez kapcsolódnak. Ahogy a váltakozó fényeknek (kék-zöld-piros) és Emma otthonos mozgásának, „átöltözéseinek”

kezdet és vég, emberi agy és gépi gondolkodás sajátos működése, tudományos tények kontra hétköznapi emberi érzések

is. Hófehér nadrágkosztümjéhez időnként különböző színű kendőket vesz fel (jelmez: Cselényi Nóra), vagy épp edzőcipő helyett körömcipőbe bújlik. Az alapvetően **statikus és futurisztikus** térbe ezek az elemek visznek mozgalmasságot.

Ki is a színész és alkotótárs, Bakonyi Csilla által megformált Emma, az előadás egyetlen emberi (legalábbis annak mutatkozó) szereplője, akit éppen súlyos egzisztenciális és érzelmi válságban találunk, és aki próbálja megtalálni a helyét ember és gép, valamint a **minden-segét teremtő isteni, de már a legújabb**

kori vívmányok meghatározta világban? Története elsöre nem tűnik különlegesnek, hiszen a szöveg, azon túl, hogy szórakoztató és helyenként érzelmes, ismerős kliséket használ. Emma jellemében pedig néhol olyan elemekkel is szembesülünk, amelyek **elbizonytalaníthatják a nézőt** (nem egyértelmű például a szinte állandó derűje). Fiatalon, rosszul sikerült párkapcsolat után a húszasok szingliéletét éli, majd következik a görögországi utazás során megtalált, mindent felülíró szerelem. Gyerek, házasság, tizennyolc év boldogság. Majd snitt és teljes összeomlás, a **borús folytatás** pedig összecseng a monológ kezdeti felütésével, amelyben mindezt egy Szoifiként megszólított személynek (akkor még nem tudjuk, hogy saját elvesztett lányának) meséli el.

Hihetünk-e abban, hogy amit itt láttunk-hallottunk, a realitás része, ami valóban megtörténhetett volna? Vagy mindez **csupán illúzió**? Kezdet és vég, emberi agy és gépi gondolkodás sajátos működése, tudományos tények kontra hétköznapi emberi érzések. Székely Csaba darabjában sorra a jelenünket meghatározó kérdések és viszonyítási pontok ütköznek. Megidéződnek az ember általi teremtéshez (lásd: a prágai Gólem) és a technológiai fejlődés nyomán felgyorsuló **társadalmi változásokhoz** kapcsolódó dilemmák is.

A bemutató után minderről Artner Szilvia újságíró beszélgetett Székely Csabával és Gábor György vallásfilozófussal. Szó esett arról is, hogy a szövegválogatás egyes részei valóban **az MI-vel folytatott beszélgetés** során születtek, illetve hogy az ironia az egyik olyan emberi képesség, amelyet a gép – szerencsénknek talán – soha nem fog tudni reprodukálni. Sokáig velünk maradnak az előadás után a kérdések, hogyan viszonyulunk mindehhez nézőként, a hétköznapi életben pedig a mesterséges intelligencia felhasználójaként vagy jelenségét szemlélőként.

Gáspár S. Anna

GÖNDÖR LÁSZLÓ A TRAFÓBAN

NEM MEGTANULNI, MEGÉRTENI

Göndör László tudományos előadást játszik *Ugye vicces vagyok?* címmel, de valójában a humor és a **színházcsinálás mibenléte foglalkoztatja. Az előadás, amelynek Saul Kemack és Laboda Kornél mellett írója és dramaturgja is, legközelebb április 29-én látható.**

A gyakorlott előadók hangsúlyjaival, gesztusaival vezeti fel Göndör László az előadását, mint aki már kinőtte az egyetemi oktatói státust és kénytelen a **széles nyilvánosság** elé lépni – közkívánatra. Így szereplését leginkább a rutin, a szakmai tudás, a nyilvános fellépések instrumentumainak magabiztos használata jellemzi. Meglepő, hogy színészi eszközökkel mennyire jól van megformálva ez az alak, hiszen az előadóművész korábban ilyesmire kevesebb figyelmet fordított, amikor **nem önmagát** alakította. Figuráit jellemzően a saját karakteréből szokta felépíteni, vagy olyan módon formálja meg őket, hogy a személyiségének ironikus tükröképei legyenek. Az előadás során lassan feloldódik a kanonizált színészi munka, és megérkezünk a **performatívabb formához**, amely Göndör sajátja.

A bevezetőben elmondja, hogy végzős mesterszakosként a humor dramaturgiáját, nemzetközi történetét kutatta, a játéktérben a közönséggel szembeni asztalra tett diplomamunkát oda is mutatja a közönségnek.

Nem előadóművészként, színészként, performerként, hanem kutatóként áll közönség elé, mondja. Körülményeskedve, köhécselve, vízivásra kényszerülve fogalmaz homályosan, hogy **nem vet-ték fel** a legjobbnak mondott egyetemre.

Fotó: Kalicz Máté

De viccel, majd elárulja, nem megtanulni akarta, hogyan kell jó színházat csinálni, hanem megérteni. Ahogyan mindig is, magát teszi a vicc tárgyává, és együtt nevetget magán másokkal. Ez a fajta öngúny persze rafinált, hiszen közel vizshoz, hogy nézőként kénytelenek legyünk magunkra is hasonlóan gondolni: kinek nincs meg például az, hogy **belekap valamibe**, aztán próbálja megúsni a dolog rakkolós részét, de már egy nap után ért hozzá? Amikor Göndörön röhögünk, magunkon röhögünk – ami persze valamiféle kulturális (nevezzük így) közelséget jelent. Ez az előadása is épít erre

a közelségre – a magafajtanak csinálja a színházat.

A nevetés és a humor a témával foglalkozó szerzők szerint a rosszindulatból fakad, mondja. Hosszú listát **olvas fel** (amire később tabulistiként utal) a világ borzalmait sorolva, hétköznapi, időnként többszörösen áthallásos fogalmakat. A sor minden darabját lehet viszonyítani a humorhoz – akár úgy, hogy semmi humoros nincs benne, akár úgy, hogy tudjuk, milyen módon szokás humorként használni, akár úgy, hogy vonal alatt van, mégis tudunk röhögni a vele való viccelődésen és így tovább. A felsorolás **legnagyobb ereje** az elhangzott fogalmak összessége, mert az állít valami általánosot rólunk – hiába is gondolunk magunkra úgy, mintha tudnánk, mivel lehet viccelni és mivel nem: a valóságban nem így van.

Ismerteti McGraw humorelméletét és patkánysimogató kísérletét, sőt frappánsan demonstrálja is. A kísérlet szellemsen egyszerű, a nézők a kísérleti állatok. Tudományos példák és teszt történetek ismertetésével és véleményeztetésével **egyre mélyebbre** viszi a közönséget az erdőbe. Csúnyán és vadul viccel nemcsak a maga, de a művészeti egyetemi tanárok rovására is. Próbálunk nevetni.

Proics Lilla

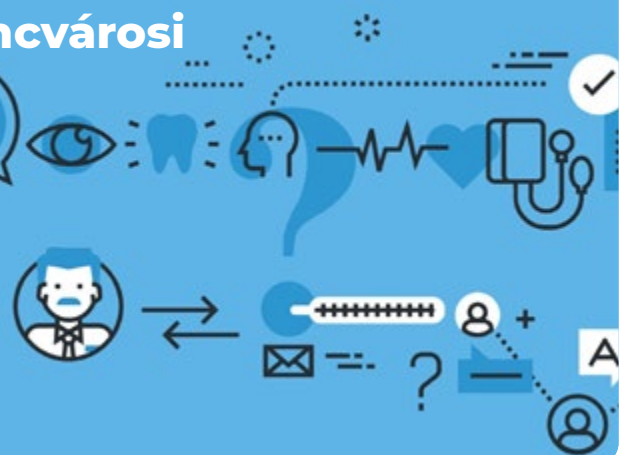
Mondja el véleményét a ferencvárosi egészségügyi rendszerről!

- A kerületi szakrendelőben járt és fontos tapasztalata van?
- Problémáját eddig nem hallgatták meg?
- Vagy csak kíváncsi arra, mennyire hasonlít az Ön tapasztalata másokéra?

Akkor vegyen részt az önkormányzat számára készülő kutatás első fázisában, jöjjön el egy csoportos beszélgetésre!

Jelentkezés: <https://bit.ly/bp9-jelentkezés>
Legyen részese Ön is a Ferencvárosi Egészségügyi Szolgálat fejlesztésének!

FILM: GOEBBELS – A MANIPULÁCIÓ MŰVÉSZETE

PHD TERELESTUDOMÁNYBÓL

A náci propaganda **démoni** zsenijének felemelkedése és bukása.

Amikor tavaly szeptemberben Németországban bemutatták a *Goebbels – A manipuláció művésze* (*Führer und Verführer* [Vezető és csábító]; magyar mozipremier: április 24.) című filmet, talán még az alkotók sem sejtették, **mennyire aktuális** lesz ez a téma néhány hónappal később. Mert mi történt azóta? Megválasztották Donald Trumpot az Egyesült Államok elnökének, aztán az egyik befolyásos támogatója, Elon Musk immár kormányzati szereplőként (a kormányzati hatékonyságért felelős minisztérium *de facto* vezetőjeként) náci karlendítéssel **borzolta a kedélyeket**, idén februárban pedig előretört a szélsőjobb Alternatíva Németországért (AfD) párt a német szövetségi választásokon.

Világpolitikai szempontból kevésbé jelentékeny fejlemény, de mivel **ebbe a vonulatba** tartozik, mégis érdemes citálni a novemberi román elnökválasztást, ahol végül kizárták az első fordulót megnyerő, jobbos populistá Călin Georgescu. Ő annak köszönhetette ezt a meglepő sikert, hogy óriásit ment a TikTokon – és a kurrens tömegkommunikációs platformok politikai célú **csúcsra járatásával** vissza is tértünk a kiindulópontozhoz, éspedig Joachim Lang nagyjátékfilmjéhez, amely a Harmadik Birodalom 162 centis, dongalábú, manipulatív mesterelméjéről szól. Joseph Goebbels a fentebb sorolt politikusok

a kortárs demagógok taktikája semmit sem változott, pusztán az információs hadviselés technológiai feltételei mások

hátterben meghúzódó, **ördögien ravasz** tanácsadóhoz hasonlóan felismerte a saját kora legújabb médiumában rejlő potenciált. Ez nála a film (még pontosan

sabban a hangosfilm) volt, ma ezt a szerepet a közösségi média tölti be a mobiltelefonon (is) nézhető rövid, addiktív mozgóképes tartalmaival. Lang naplórészleteken és eredeti hangfelvételeken alapuló, **precíz dokudrámája** pontosan erre a párhuzamra hívja fel a figyelmet már a főcím előtti inzertekben: a kortárs demagógok taktikája semmit sem változott, pusztán az információs hadviselés technológiai feltételei mások. 1938-tól kísérhetjük figyelemmel **Goebbels hétköznapijait** egészen az 1945-ös öngyilkosságig: a Hitlerhez fűződő szoros kapcsolata mellett képet kapunk a propagandaminisztériumi munkájáról, valamint a kormánytagokhoz, a német művészekhez és a feleségéhez való viszonyáról is – utóbbi csak Hitler **személyes utasítása** miatt nem végződött válással.

A filmművészet iránt érdeklődőknek különösen érdekes lehet az a jelenet, amelyben a saját megrendelésére készített antiszemita film (*Jud Süß*, 1940) nemzetközi visszhangjáról olvas az újságban a propagandaminiszter, és kiemeli, hogy egy fiatal olasz filmkritikus, bizonyos **Antonioni elismerően** szólt az alkotásról (valóban így történt; *A kaland* és a *Nagyítás* később világhírűvé vált rendezőjéről van szó).

Lang semmit nem költ hozzá a valósághoz, minden jelenethez lehetne lábjegyzetet készíteni az elsődleges forrás megjelölésével, sőt, ezt a **történelmi hitelességet** formailag is nyomatékosítja a rendező: egyes jelenetekbe korabeli archív felvételeket illeszt, vagy alkalmanként létező archív anyagot kopíroz és forgat újra beállításról beállításra a saját színészeivel, amibe aztán bevágja az eredeti fekete-fehér felvételt. Robert Stadlober **remekül hozza** a haláláig hűséges, fanatikus tereléstudományi szakértőt, aki egy ízben a festészethez hasonlítja a propagandát, és ez a mondása ma is bármelyik kommunikációs tanácsadó mottója lehetne: „nem a festmény mérete számít, hanem az általa kiváltott érzelmi hatás”.

Teszár Dávid

FILM: *BIRD*

BEAVATÁS, RÍTUS, TOTEMÁLLATOK

Magyarországon a Brit Filmnapok keretében mutatták be a *Birdöt*, amely méltó játékfilmes **párja** a *KIX* című, a kerületben játszódó dokumentumfilmnek, hasonló témát dolgoz fel: az elhanyagolt gyerek felnőtté válásának torokszorító történetét. A film a mozikban március 27. óta látható.

Bár a rendezőnek, Andrea Arnoldnak nem ez az első munkája (*Red Road*, 2006, *Akvárium*, 2009, *American Honey*, 2016), és bizonyos vélemények szerint nem is a legjobb, de ha ilyen „közepes” filmekkel lennének tele a mozik, akkor **minden este** popcornot vagy sajtuszószos tortillát vacsoráznék valamilyen üdítővel.

A film története egy hetet mutat meg a nyugati jóléti világ egyik mélypontján, Észak-Kent iparterületének legszegényebb szegletében, a *working class* szinte teljesen kilátástalan és állandó **érzelmi instabilitásban** élő közegében. Gördeszka helyett itt az elektromos roller gurul, a gyámügy és a rendőrség helyett pedig a hip-hopon felnövekvő utcai tinédzsergang veszi fel az igazságszító szerepét. Az elhanyagolt kislány (*Sanyi*, *KIX*) helyett a magára hagyott, tizenkét éves kislány, Bailey (az elsőfilmes Nykiya Adams) van a fókuszban: az ő beavatódását kísérhetjük figyelemmel a **gyerekkorból a felnőttkorba**, miközben az elképesztően színes, pörgő sodrást alkalmanként meditatív tempójú szakaszok törnek meg.

Rajta kívül megismerkedhetünk

még az újracházasodni készülő apával (*Bug*), aki a lakodalmát egy újonnan beszerzett varangy váladékából előállított hallucinogén drog eladásából finanszírozná, a féltestvérrel (*Hunter*), aki a helyi bandába kapcsolódva álarcban **igyekezik megtorolni** az anyját ért igazságtalanságokat. Az anya külön, három másik gyermekével, egy kutyával és egy bántalmazó partnerrel él, valamint egy idegennel (*Bird*), aki egykor elveszített **családját keresi** a vidéken. Találkozhatunk még városzéli foltos lovakkal, pillangókkal, poszméhekkal, kutyákkal, kígyóval, sirályokkal és halakkal is.

Jólehet a mélyszegénység és a helyzetüket újra- és újratermelő generációk lehetőségei nagyon hasonlóak mindkét filmben, a *Bird* végül egészen más megoldást kínál ennek a világnak a bemutatására: a kézi kamerás szocreálból meglepetésszerűen csöppenünk a **mágikus realizmus** legmélyére, hogy a családi tragédiák egyik legszebb „helyreállító igazságszolgáltatását” kísérhessük nyomon. Mindezeknek köszönhetően a *Birdöt* egyszerre olvashatjuk beavatás-

történetnek, az átmeneti rítusok forgatókönyvének, a kortárs zenei szubkultúra látleletének, a traumafeldolgozás pszichés eszköztárának és olyan szociodramának is, amely épp egy elveszni készülő generációról szól.

A szereplők között vannak ismert és utcáról castingolt színészek is, **az apa figuráját** alakító Barry Keoghan bravúros, Franz Rogowski pedig zseniális az idegen androgünként, majd a beavatást kísérő mitológiai figuraként. A gyerekszereplők egytől egyig frenetikusak, és mintegy bónuszként a Sleaford Mods frontembere, Jason Williamson is felbukkan egy **rövid mellékszerepre**.

Kétségtelen, hogy nem szokványos történetmesélésről van itt szó, ez a film másfajta befogadói alapállást kíván meg a nézőjétől, mint a színes, szagos, szuperhősös blockbusterek, de ha sikerül elengednünk az ismert (és egyben végtelenül unalmas) forgatókönyveket, akkor cserébe olyan filmélményt kapunk, ami a **mély ambivalenciáknak** köszönhetően végtelenül szép, szórakoztató és egyúttal könnyefakasztó. Erősen ajánlott.

Szilárdi Réka

TIZENHATODSZOR KUPAGYŐZTES A NŐI KÉZILABDACSA PAT

PARÁDÉS FORDÍTÁS

Sorozatban negyedik alkalommal nyerte meg a női kézilabda Magyar Kupát a Ferencváros. A zöld-fehérek drámai küzdelemben, hatgólos hátrányból felállva egyenlítették a Győri ETO ellen, és büntetőpárbajban **harcolták ki a győzelmet. Ezzel tizenhatodszor emelhették magasba a serleget, és összesítésben megelőzték legfőbb riválisukat.**

A kétezres évek közepétől egyeduralkodó volt a magyar női kézilabdázásban az Audi által támogatott Győri ETO. Világklasszisok sorát igazolták le a Rába-partiak, s a Fraditól is „elraboltak” néhány remek játékost. Bár néha **az FTC el-elkapta** a győrieket, a jég a bajnokságban 2015-ben tört meg először, akkor a rájátszásban a népligetiek diadalmaskodtak. Hasonló sikerre 2021-ig kellett várni, az egymás elleni eredmények a Ferencváros javára döntöttek. A Magyar Kupában a 2017-es fináléban tudta első alkalommal megverni a **sztrókkal teli** ETO-t a Fradi.

A húszas évek viszont már arról szólnak, hogy a szisztematikusan erősítő FTC tartósan felnőtt a Győr mellé. Az NB I-ben 2021 után 2024-ben is a bu-

dapesti zöld-fehérek nyakába került az aranyérem, míg a kupasorozatban 2022 óta minden döntő végén a Fradi örülhetett.

Az idén **zsinórban harmadszor** rendezték meg az MK Final Four Tatabányán. A fináléba a papírformának megfelelően a Ferencváros – a bajnoki bronzérmes Mosonmagyaróvár legyőzésével – és az ETO jutott be. A döntő Fradi-góllal kezdődött, majd fordított és fokozatosan elhúzott a Győr, a 22. percben már 12-6-ra vezetett, a szünetben pedig 15-10-re. A fordulás után Andrea Lekics és Klujber Katrin dupláival egyre **csökkentette a hátrányát** az FTC, de egyenlítés helyett ismét nőtt a különbség, a 42. percben újra ötgólosra. A 45. minutum közepén 22-17-re ment az el-

lenfél, és semmi nem utalt arra, hogy itt földindulás lesz – pedig lett! Bő három perccel a vége előtt, mínusz háromnál Allen Heine edző időt kért, majd már csak kilenc másodperc volt hátra, amikor Angela Malestein találatával 23-23-ra alakult az eredmény, így **jöhettek a hétméteresek.**

A győriek első kísérlete utat talált a hálóba, miként Emily Bölké is. Bár az ETO kapusa is megfogott két lövést, az ihletett formában védő Laura Glauser lehúzta a rolót. Klujber hetese bement, és mivel a világbajnok francia portás zsinórban négy próbálkozást hártott, a **Ferencváros lett a kupagyőztes**, sorozatban negyedszer.

Fotó: Bodnár Boglárka (MTI)

A nagy kérdés, hogy a bajnokságban is sikerül-e a címvédés. Ez az NB I erőviszonyai alapján május második hétvégéjén dőlhet el Győrben, ahol egy döntetlen a 15. Fradi-aranyat jelentené.

M. S.

MOLNÁR ATTILA EURÓPA-BAJNOK ÉS VB-NEGYEDIK LETT

REMEKLEÉS

Márciusban két nagy nemzetközi atlétikai versenyt is rendeztek. A Ferencváros 23 éves futója mindkettőn **kiváló teljesítményt nyújtott a 400 méteres távon, és **bebizonyította, hogy Európa legjobbja** ebben a számban.**

Fotó: Illés Tibor (MTI)

A zöld-fehérek rövidtávfutója itthon egyéniben az utóbbi években három-három bajnoki címet szerzett 400 méteren fedett pályán és szabadtéren, 200 méteren is **kétszeres aranyérmes**, míg a 2023-as U23-as Eb-n a harmadik helyen végzett 400-on.

Március elején a hollandiai Apeldoornban rendezték meg az idei fedett pályás Európa-bajnokságot. Molnár Attila az előfutamából **minden idők** legjobb Eb-elődöntős idejével jutott be a

400 méteres fináléba. Ott már kétszázánál vezetett, és megnyerte az FTC történetének első atlétikai Eb-érmét, ami egyúttal az első magyar Eb-arany ezen a távon.

Két héttel később, a kínai Nankingban lebonyolított **világbajnokságon is remekelt** Molnár Attila. Egyéniben a második legjobb idővel került a döntőbe, ahol végül három amerikai futó mögött negyediként ért célba. Másnap a 4x400-as váltóban utolsó emberként behozta a magyar csapatot a harmadik helyre.

M. S.

FRADI-LELÁTÓ

NÉPÜNNEPÉLY A LELÁTÓN, VERESÉG A PÁLYÁN

Haladtunk a Felcsút és a Paks elleni versenyfutással, kupa is volt márciusban, no meg a gyászos végű válogatottmeccs.

A kora tavaszi zsenge teljesítmény után sorrendben a bajnokságban a fők **másik fiókcsapatát** – valaha Videoton – simán vertük. Mintha ért volna valamit a TikTokon felvezetett elnöki eldumálgatás a játékosokkal, tíz perc alatt kető-null lett ide, Fehérváron. A vége 3-1. Itthoni döntetlen éró szenvedés lett a Győr ellen a folytatás, miután kivertük őket a kupából három nappal korábban. A döntetlen értékét valakinél **biztos növeli**, hogy a Fradiban és a Győrben van a legtöbb idegenlégiós.

Debrecenben nyertünk, simán egy-nullra, és a csapaton is felfedezhető volt valami elképzelés megint. Vagyvezérelt szurkoló olyasmit lát, hogy Keita **tanárrá érett**, és sokat javít az összképen, hogy Dibusz Dénes és Varga Barna visszatért. Tóth Alex is egyre magabiztosabb, okos. De ezzel a debreceni győzelemmel is hoztunk az Újpest ellen – megint – botló Felcsúton két pontot. És visszaelőztük a Paksot, stabilan tartjuk a második helyet! A válogatottszünet előtt a Kecskemét ellen kellett még begyűjteni a kötelező **három pontot**, ami meg is történt: 4-0 az Üllőin.

Válogatott. Törökország ellen osztályoztunk, mi, magyarok, ugye, a Nemzetek Ligája „A”, a törökök a NL „B” szintjéről érkeztek. Semmi nem szólt mellettünk, a törökök erősebbnek tünnek: pont egy tavalyi budapesti vereség után domborítottak nagyot az Eb-n, és azóta is jól szerepelnek. Isztambulban bő félház előtt az odavágón hamar szereztek egy gólt középről, **okos, távoli** lövéssel. Álomjátékkal egyenlítettünk, innen nyílt siskosra váltott mindkét csapat, gyémántkemény küzdelem, gólveszély mindkét oldalon, de hangyányival mintha jobb lettünk volna az első félidőben, meg kicsit a második elején is. Aztán **hirtelen kaptunk** öt percen belül kettőt. Soknak tűnt az a kétgólos különbség a hazai visszavágóra, ráadásul a sárga lapok, sérülések miatt lyukas is volt a csapat.

Fotó: Szigetváry Zsolt (MTI)

A válogatott isztambuli meccsén

támadgattunk, **ők** meg védekezettek

Budapesten a szokásos telt ház, frenetikus „Hunyadi”-hangulat, minden szükséges kellekkel felszerelve készülünk, hogy megpróbáljuk a lehetent. Hogyan máshogyan lehetne? Az első félidőben **benne maradt** a csapatban a gól vagy inkább gólok. Megvoltak a lehetőségeink, de a gólképtelenség az igen erős török csapat ellen egyszerűen nem fért bele. A törökök megbüntették ezt, az első félidőben pár perc alatt kétszer találtak be. Hirtelen kilátástalan lett minden.

A második félidő a csendben csordogáló fajta volt, a törökök **félgőzzel is tartották** az előnyt, támadgattunk, ők meg védekezettek. Tudomásul kellett venni az osztálykülönbséget és az edzőmeccs jellegét. A lelátó meg karneváli hangulatban. Reméltük, hogy Tóth Alex is lehetőséget kap, és ez meg is történt. Egyszerre három Fradi-játékos volt a pályán a hatvanadik perctől.

Vécsei személyében egykori fradista is játszott. Jegyezzük fel, hogy valaminek örülni is tudjunk ebben a párharcban, mert sok **más örömről** nem volt. Még egy harmadikat is kaptunk a végén. A meccs három-nullal ért véget, összesítésben hat-egy lett a törököknek. Valamit ünneplő szurkolókkal, sűrűn csattogó tavaszi esőben ért véget a mérkőzés, meg vele az osztályozó. Ahogy a kommentátor mondta: „rávilágított a csapat minden hibájára ez a párharc”. Meg hogy az irgalmatlan sok **focira öntött pénz** még mindig nem hozta meg a várva várt eredményt. Persze arra is rávilágított, hogy a népünnepély a lelátón a pályán elszenvedett vereség ellenére is tombol.

A Nemzetek Ligájában így a B divízióban folytatjuk, júniusban még **felkészülési meccsek**, szeptembertől meg jönnek a vébéselejtezők, nagyon ideje lenne kvalifikálni egy világbajnokságra. Kemény menet lesz, de ezzel majd a maga idejében foglalkozunk, addig sok teendő van még Ferencvárosban.

„Bakócz Tamás”

A ROSTÉLYOS MINT CÍMSZEREPLŐ

Az utóbbi időben főként külvárosi helyszíneket látogattunk (Gubacsi út, Vágóhid utca, Soroksári út), most visszajövünk **Ferencváros szívébe**, Budapest első számú gasztroutcájába. Érdekes időről időre végigsétálni a Rádayn, mert folyamatos a mozgás, régi helyek zárnak be és újak nyitnak, csekkolhatók a trendek. Persze a legerősebb vonal még mindig a világkonyha, de azért vannak helyek, ahol **magyaros konyhát** visznek. Minden szempontból sokszínű a kínálat, most csak egyetlen példa: ugyanabban az utcában működik Magyarország első Michelin-csillagos vendéglője, a Costes (a szezonálisan változó hétfogásos degosztációs menü borpárosítással nyolc-

negyedszázada, kitűnő volt. Szóval imádom a rostélyosokat, de nagyon ritkán eszem, egyrészt mert nagyon kevés helyen van étlapon, másrészt mert **elvették a kedvem** tőle az évtizedek során. Ettem én már „Rostélyos” cím alatt sok mindent széles e hazában, sertésflekkentől puhára főzött, aztán kicsit serpenyőben rápirított, ízetlen marhaszeletig. Rostélyost ritkán. Soha nem felejttem el, mikor fogyasztottam életem utolsó kifogástalan hagymás rostélyosát: több mint tíz éve, 2014-ben a pécsi Zsolnay étteremben. Vajpuha, **szuvidolt rostélyos** volt, belül szaftos és rózsaszín, mellette házi ajvából készült krém, sós

a klasszikus, az egyszerű, de nagyszerű hagymás! Az étlap szerint 200 g-os ribeye steakból készül. Ez a marha egyik **legmárványozottabb, legízletesebb** része, Anthony Bourdain, „a punk séf” is imádta, sokkal többre tartotta, mint az unalmas, zsírszegény bélszínt. Biztos idéztem már ebben a rovatban Kőhalmi humorista úr mondását, miszerint azokat az ételeket szereti, amelyeknek a nevében benne van a receptjük (pl. tejbegríz). A rostélyos is **éppen ilyen** fogás: fogod a hússzeletet és felteszed a sütőrostélyra (északolasz jövevény-szó, rostel = rács), oszt megsütöd parázs fölött. A szakértők figyelmeztetnek, a rostélyos annyira ízletes húsfajta, hogy nem kell pácolni, csak sózni (esetleg borsozni). A hagymás rostélyos annyival bonyolultabb, hogy

szórsz rá hagymát, manapság lyonit szokás (lisztbe forgatod, mielőtt kisütöd), de Ínyesmester receptjében (1932) még sima pirított hagyma szerepelt. Ha mindenképpen variálni akarsz (mint Matókné a meggy-szószt), kis pecsenyelét adhatsz hozzá.

Vecsési csalamádét és badacsonyi roset rendelék a hagymás rostélyosomhoz, amit **közepesen átsütve** kérek. A pincerek gyorsak, kedvesek és profik, a séf sem húzza az időt, kisvártatva megérkezik egy jókora tányéron az ételköltemény. El kell ismerni, hogy szépséges. Mint egy szőke, göndör hajkorona, úgy ül a hagyma a húson. Talán egy árnyalattal tovább sült a hagyma a kelletnél, ezért nem szőke, **inkább szőkésbarna** ez a hajzat. Szépen ropog, ízletes. A fűszeres steakkrumpli is menő, a vecsési csalamádé egyenesen kitűnő. A hús is finom, szaftos maradt belül, szép rózsaszín, talán csak paraszthajszállal keményebb az ideálisnál. Közel voltunk a tökéleteshez, mondhatjuk, hogy az előszobájában. Ez **elég jó** hagymás rostélyos volt, kicsi hibákkal. Ahogy Pilinszky írja *A kereszt szalkáiban*: „Tudom, hogy nincs tökéletesség a földön. És elfogadni bizonyos értelemben a tökéletlent, ami mindennek ellenére a tökéletesség felé visz minket – ez a maximum.”

Cserna-Szabó András

Fotó: Stépan Vírág

vanezer forint) és a '96 óta működő, de a hetvenes-nyolcvanas évek **kifőzdei világát** idéző Petruska étkezde is, ahol akár két-három ezer forintból jóllakhatunk.

Én ezúttal a Rostélyos éttermet látogattam meg, egészen egyszerűen azért, mert imádom a különböző rostélyosokat, az Esterházyt, a Csákyt és persze a hagymásat is. Hogy az egyik legjobb és leghíresebb magyar fogás, az **Esterházy rostélyos** szinte tökéletesen eltűnt a magyar vendéglátás kínálatából, az jól mutatja gasztronómiánk állapotát. A Monarchia konyhájának egyik alapvetése volt, tanúskodik erről például a prágai Marie Kauders 1890-es, német nyelvű zsidó szakácskönyve is, mely mű az Esterházy **két különböző** verzióját is közli. Én a Mogyeri csárdában ettem utoljára nagyjából

ha mindenképpen variálni akarsz (mint Matókné a meggy-szószt), kis pecsenyelét adhatsz hozzá

cékla, pirított rösztli burgonya, a húst ezüsthagymából készült, ropogós lyoni hagymakarikák borították. Most is összefut a nyál a szájamban, ha reá gondolok.

A Rostélyosban mégiscsak **jónak kell lennie** a rostélyosnak, gondolom, hiszen itt ő címszereplő. Ha lenne, persze Esterházyt rendelnék, de az nincs. Ám van hagymás és Csáky. Akkor hát legyen

KÖSZÖNJÜK, BARCZA SC!

Három éve is már, hogy először dohogtam a **ferencvárosi diáksakk** miatt. Akkor és a következő években sem rendezték meg a kerületben a diákok sakkolimpiáját. Pedig mindig voltak, vannak tehetségek, akiknek ez fontos verseny lenne, hiszen a korosztályuknak megfelelő, **felmenő rendszerű** sorozatban mutatkozhatnak be.

A helyzetre csak külső segítséggel, Schaffer Mónika, a Sakkszülők csoport alapítója és Ádám Olga, a 8. kerületi Sakkmatyai Sakkiskola létrehozója jóvoltából sikerült **megoldást találni**. Idén viszont már ez sem látszott. Az utolsó pillanatban azonban – előző havi lapzárta után – jött a remek munkát végző – bár nem 9. kerületi – utánpótlás-nevelő sakkegyesület, a Grimm György által vezetett Barcza Gedeon SC ajánlata, amelynek alapján hosszú idő után végre **ismét megrendezték** a Kosztolányi Dezső Általános Iskolában a sakksportág kerületi diákolimpiáját.

A tornán kilenc tanintézményből ötvenhárom tanuló indult, közöttük tizennyolc lány. A létszám és a rendezvény szép siker, és talán **reményteli jövőt** is ígér.

A hat korcsoportban kilenc kerületi diák szerzett indulási jogot a fővárosi diákolimpiára, a Bakáts téri és a Kosztolányi általános iskolából, valamint a Leövey Gimnáziumból ketten-ketten is.

Folytatódott a Budapesti II. osztályú **sakkszabványverseny is**.

A 9. fordulóban a Barcza SC III. és a Siketek SC mérkőzött meg. Nagy küzdelemben 6.5 : 5.5 arányú szoros végeredmény született.

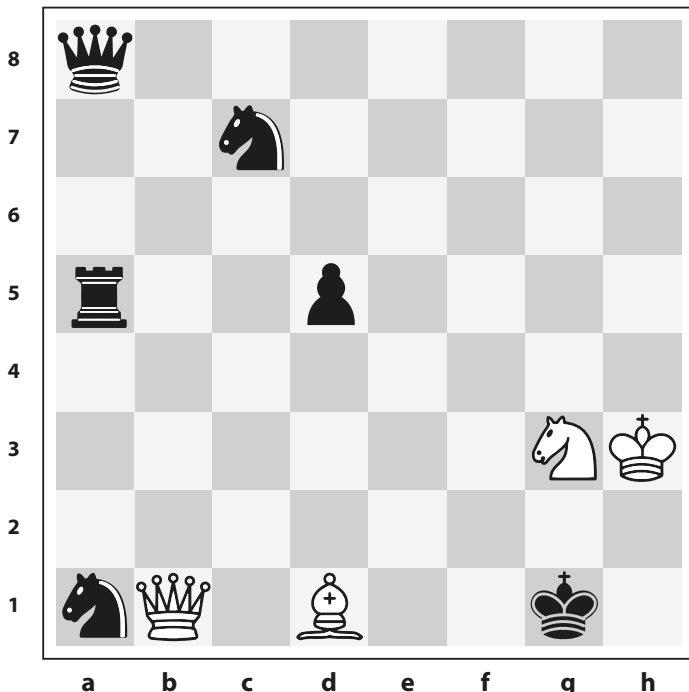
A 10. fordulóban a Siketek SC és az Angyalföldi Láng MKKE találkozik a ferencvárosi sakkozók ismét szoros eredményt értek el, **ezúttal nyertek** is 6.5 : 5.5 - re.

A bajnokság befejező fordulója előtt a Siketek SC sakkcsapata 50.5 ponttal a hetedik helyen áll.

Fotó: Stépán Virág

Száraz Sándor

Sakkfeladvány

Világos: király h3, vezér b1, futó d1, huszár g3

Sötét: király g1, vezér a8, bástya a5, huszár a1 és c7, gyalog d5

Feladat: világos indul, és a második lépésben mattot ad.

Jó szórakozást!

Márciusi feladatunk megoldása: **1. Kc4**

A NEMZETI SZÍNHÁZ KÜLÖNLEGES ÁPRILISI ELŐADÁSAINAK RENDEZŐJE	ÉREMTAN	AMELYRE	ERŐS SZAGÚ GYÖGNÖVÉNY	AMPER, RÖVIDEN	FIGYEL-MESEN-SZEMLÉL	FÉL HÓ! A BŐR ÉS A KÉN VEGYJELE	PATRIÓTA
ÉJSZAKAI RAGADOZÓ MADÁR				BALTI NÉP TAGJA NEHEZTEL			A
MATAT, KOTORASZIK					AZONOS BETŰK BEVÁSÁRLÓHELY		
NEMI JELLEG					AFRIKA, RÖVIDEN SZÖVET-SÉG		
USZÁLY KÖZEPEI			VÖRÖS ÉKKŐ KIRÁLYI KINCSTÁR				
RÓMAI 1000-ES		MAR-TALEK ERŐS MADZAG				OSZTRÁK AUTOJEL DÍSZÍTŐ FÉMPÁNT	
BALATONI ÜDÜLŐHELY						VEREM SZÉLEI ELGONDOLKOZÓ	
LIBÁT HIZLAL				ROSSZ ELŐJEL TAKAR, FED			
SZOMJ-OLTÓ FOLYADEK					IDŐSZAK, KORSZAK MAG NÉLKÜLI TŰZ!		
NEMKIVÁNTOTT (SEGÍTÉS)							
FUNDAMENTUM							

Előző számunk megfejtése: PASCAL JANSEN

RÖVIDEN

Fotó: Stépan Virág

A BORÁROS TÉREN TAVALY FELÁLLÍTOTT HOLOKAUSZT-EMLÉKJELNÉL (lásd cikkünket a 9 magazin 2024. februári számában) első alkalommal tartottak megemlékezést március 15-én, a magyar sajtó napján. A Nácizmus Üldözötteinek Országos Egyesülete (NÜB) és a Magyar Újságírók Országos Szövetsége (MÚOSZ) által szervezett eseményen az 1944 márciusában a Csepel-szigeti Horthyligetre deportált budapesti zsidó értelmiségiek, főként újságírók emlékét idézték fel. „Ma ugyan nem viszik bűntetőtáborba a szabad sajtó munkatársait, de egyre több és fenyegetőbb nehézség, vegzálás tornyosul az igazság kimondása előtt” – mondta Schiffer János, a NÜB elnöke. Baranyi Krisztina polgármester arra hívta fel a figyelmet, hogy a nyilas hatalom nem véletlenül vadászott a fővárosi újságírókra, művészekre. A diktatúráknak ugyanis üresfejű alattvalókra van szükségük, és akinek nem tudják elvenni az eszét, azt erőszakkal elhallgattatják, elüldözik, vagy meggyilkolják. A horthyligeti deportálások tanulsága ma, hogy ahol a hatalom bőrszín, származás, vallás vagy szexuális orientáció miatt különbözteti meg polgártársainkat, ott a nácizmus szelleme terjed, diktatúra épül. Ebben a helyzetben az ellenállás mindannyiunk morális kötelessége. Zoltán Gábor író (*képünkön, az emlékmű előtt*) emlékeztetett, milyen kitörő örömmel fogadta a nem zsidó újságírók többsége azt, hogy pályatársaiktól megszabadulhatnak, mert szégyenletes módon abban reménykedtek, ezután több babér terem nekik.

KIÉ A KÖZTÉR? CÍMMEL RENDEZETT TUDOMÁNYOS KONFERENCIÁT a kortárs művészetek és a köztér kapcsolatáról a ferencvárosi önkormányzat február 28-án a Ferencvárosi Művelődési Központban. Nincsenek már nagy művek, nagy művészeti projektek; csupán emlékművekkel teleszórt köztérek van-

nak, térhasznosítás, egymást kioltó jelek és a kultúrátlanítás – hangzott el többek között a konferencián, amelynek felvétele megtalálható a 9tv YouTube-csatornáján.

„1848 HŐSEI AZ ÉLETÜKET KOCKÁZTATTÁK KÖZÖS HAZÁNK SZABADSÁGÁÉRT a sokkal erősebb birodalom katonáival szemben. Ugyanaz vezette őket és ugyanazt tették, amit ma Ukrajna hősei. Akik ezért ugyanazt a tiszteletet és támogatást érdemlik meg” – mondta március 15-ei ünnepi beszédében Baranyi Krisztina polgármester.

MILLIÁRDOS KÁRTÉRÍTÉST KAP FERENCVÁROS A FUDAN-TELKEKÉRT, amelyeket az Országgyűlés vett el. A Soroksári-Duna és a Soroksári út közötti területre a kormány eredetileg Déli Városkapu néven képzelt el korszerű negyedet, benne a Diákváros kollégiumait. A 2018-as tervekkel szemben 2021-ben arról született törvény, hogy a területre épül a kínai Fudan Egyetem négy állami, két fővárosi és negyvenhét kerületi tulajdonú ingatlanon. A kínai intézmény ellen erős tiltakozás indult a 9. kerület vezetésével. A kormány évekig altatta az ügyet, majd tavaly hivatalosan is lemondott a Fudanról. Határoztak arról is, hogy vételár nem jár az önkormányzati telkekért, de kártérítés igen. Baranyi Krisztina polgármester közlése szerint 3,5 milliárd forint érkezik a kerület számlájára.

INDUL AZ ÉPÍTKEZÉS AZ M3-AS METRÓ ECSERI ÚTI MEGÁLLÓJÁNÁL: a kivitelezést a tatai Extreme-Park Környezetépítő Kft. végzi kerületi beruházásban bruttó 1,55 milliárd forintért. A jelenleginél több zöldtet, játékos formájú, zöldtetős pavilonokat, kerékpárutat, akadálymen-

tes használatot felmutató tervek már 2023-ban elkészültek, de az akkor kiírt közbeszerzésre beérkezett legkedvezőbb ajánlat szerinti, kétmilliárd forint fölötti költséget tavaly januárban a képviselő-testület többsége nem szavazta meg. A beruházás tartalma csak minimálisan módosult (például olcsóbb szeméthyűjtők lesznek), a jelentős árcsökkenés azzal magyarázható, hogy a beruházások ritkulása miatt országszerte kiéheztek a vállalkozások. Két éve csak öt nagy építővállalat jelentkezett, most viszont kilenc cég, köztük több kisebb parképítő, és a három legolcsóbb ajánlat tőlük érkezett.

RÖVIDESEN MEGKEZDŐDIK A LAKOSSÁGI EGYEZTETÉS A KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM MARKUSOVSKY TERET is érintő beruházásáról: online és személyes kérdőívvezést, illetve workshopot terveznek. A lakossági igények felmérését végző céget az egyetem lapzártánk idején választotta ki. A közösségi tervezés folyamata várhatóan három hónapon keresztül tart majd.

MEGSZÜNNEK A SZELEKTÍVHULLADÉK-GYŰJTŐ SZIGETEK FERENCVÁROSBAN, miután az önkormányzat által indított lakossági felmérés során mind a hat szelektív sziget esetén a megszüntetésük kapott 51-55%-os többséget. Az Ecseri úti hulladékudvarban ingyenesen átveszik a szelektív hulladékot és a nem betétdíjas üvegeket. A kérdőívre 295-en válaszoltak.

TÖBB JÁRÓR ÁLLT MUNKÁBA MÁRCIUSBAN a biztonságosabb Ferencvároserért. A közterületi túlmunkákat a képviselő-testület döntése alapján 12 millió forinttal támogatja az önkormányzat. „A cél, hogy erősítsük a közterületek biztonságát, megelőzzük a bűncselekményeket és növeljük a lakók személyes és vagyonbiztonságát” – közölte az önkormányzat sajtóosztálya.

KAMASZBARÁT CÍMET KAPOTT FERENCVÁROS ÖNKORMÁNYZATA március 20-án a CEU-n, a Kamaszfesztivál díjátadóján. A „Legszuperebb osztály-

közösség” címet a ferencvárosi Weöres Sándor Általános Iskola és Gimnázium 9/b osztálya nyerte el.

MÁR LEHET KUTYÁT SÉTÁLTATNI A BAJOR GIZI PARK sétányain és füves területein – tette közzé a ferencvárosi önkormányzat. A parkba járó kutyatartók felelős közösséget alkotnak, odafigyelnek a tisztaságra és a szabályokra – alapította meg az önkormányzat, így a tiltó táblákat leszerelték. A játszótér és az irodaházak melletti füves területek továbbra is kutyamentes övezetek.

Fotó: Stépan Vírág

FENNÁLLÁSÁNAK HÚSZÉVES ÉVFORDULÓJÁT ÜNNEPELTE A MŰVÉSZETEK PALOTÁJA március közepén nagyszabású programsorozattal. A közép-pontban az a három nemzedék állt, amely 2005 óta felnőtt és előadott az intézményben: többgenerációs művészcsoportok, mesterek és tanítványok is felléptek. A Műpa húsz évét bemutató kiállítás egész évben látható lesz, a Zeneszobában pedig rövid részleteket hallhat és láthat a közönség a kiválasztott, legjobb produkciókból.

INGYENES LAKOSSÁGI JOGSEGÉLYSZOLGÁLAT INDULT FERENCVÁROSBAN, amelyet online vagy személyesen lehet igénybe venni a Horizont Szociális Alapítvány segítségével, a ferencvárosi önkormányzat támogatásával. Bejelentkezés e-mailben: jogsegely9@gmail.com, telefonon: 06 20 422 9097 (hétköznap 9–15 óráig). Tanácsadás: online (e-mailben) vagy személyesen minden második szerdán 16–18 óráig a Ferencvárosi Művelődési Központban (1096 Budapest, Haller u. 27.). Az önkormány-

zat kéri, hogy csak azok vegyék igénybe a szolgáltatást, akik még nem állnak kapcsolatban ügyvéddel vagy ügyvédi irodával.

KILENC FÁT ÜLTETTEK EL A MÁV-ASZÓDI LAKÓTELEPEN a faültetés nemzeti napja alkalmából március 1-én a 10 millió Fa szervezet kezdeményezésére képviselők és kerületi lakosok közösen. Közel száz facsemetét is szétosztottak a helyiek között.

MÁRCIUS ELEJE ÓTA HASZNÁLHATÓ A TINÓDI PARK ÚJ KÖZVÉCÉJE: a kivitelezési munkák befejeződtek, a próbaüzem sikeres volt, így a mellékhelyiség megnyílt a lakosság számára.

A ROMÁK ELLEN 2008–2009-BEN ELKÖVETETT RASSZISTA TÁMADÁS-SOROZAT ÁLDOZATAIRÓL IDÉN IS MEGEMLÉKEZETT Ferencváros önkormányzata. Február 23-án a MÁV Szimfonikus Zenekar koncertjével tisztelegtek az áldozatok emléke előtt a Bakáts téri Assisi Szent Ferenc templomban. „A gyűlölet-bűncselekmények sohasem légüres térben következnek be, hanem ott, ahol a háborút nevezik békének, a tudatlanságot erőnek, az ország helyzetért pedig azokat teszik felelőssé, akik a társadalom legalján vannak” – mondta megnyitóbeszédében Döme Zsuzsanna alpolgármester a nem hivatalos gyásznapon.

HÁROM ÚJ KERÜLETI KERÉKPÁRSZERVIZPONT nyílt meg Ferencvárosban. Az új helyszínek: Csengettyű utca (a József Attila-lakótelepi közlekedési parknál);

Markusovszky tér (az Üllői út és a Köztelek utca sarkán); Bakáts utca (a Lónyay utcánál, az Ecseri úti pont helyett). További szervizpontok: József Attila-lakótelepi Közösségi Ház; Haller park (a Haller utca felől); Thaly Kálmán utca (a Semmelweis Egyetem előtt); Tompa utca – Liliom utca sarok; Corvinus egyetem (a Közraktár utcai épület előtt).

REHABILITÁCIÓS ÚSZÁSFOGLALKOZÁS INDUL péntekenként (tanítási és munkaszüneti napok kivételével) 16 órától a Weöres Sándor Általános Iskola és Gimnázium tanuszodájában 9. kerületi fogyatékkal élők számára. Jelentkezés: hajdu.erika@ferencvaros.hu

A KÖZTERÜLET-HASZNÁLATTAL KAPCSOLATOS SZEMÉLYES ÜGYINTÉZÉS új helyszíne a kerületben: Lenhossék utca 24-28. IV. em. 428. Az ügyintézés egyébként a megszokott módon folytatódik.

APRÓ

Házhoz megyek! Fogsor készítését, javítását garanciával vállalom. Hívjon bizalommal! Tel: +36 20 980 3957

GYORSSZERVIZ: duguláselhárítás, víz-, villany-, gázszerelés. Márkafüggetlen gázkészülékek javítása, cseréje, teljes körű ügyintézés, garanciával. Tel: +36 20 334 3438, Viber: +36 20 297 2109

Bélyeget, papír-, fémpénzeket, festményeket és egyéb régiséget vásárolunk, árverésre átveszünk. VI. Andrassy út 16., Tel: +36 1 317 4757, h: 12–17, k-sz: 10–17, cs: 10–19 óra

„ARANYLÁZ” ÖTVÖS-ÉKSZER-ÉRME üzletben új arany és ezüst ékszerek; karikagyűrűk katalógusból, kedvező áron!!! Nemesfém ékszerek javítása, tisztítása gyorsan és szakszerűen, korrekt áron!!! Régi fém- és papírpénzek adásvételé!!! Cím: 1092 Bp., Ráday u. 63. Nyitva: h–p 10–18, szo: 10–13 óra. Tel: +36 1 794 5767; www.facebook.com/aranylaz. otvosekszererme.com; Weboldal: www.raday-ekszer.hu

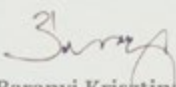
Meghívó

BERNOVITS VILMA EMLÉKMŰVÉNEK AVATÁSÁRA

Ferencváros Önkormányzata tisztelettel meghívja a kerület új köztéri alkotásának avatására, Bernovits Vilma, a Szociális Testvérek Társaságának egykori hitoktatója előtt tisztelegve. 1944-ben, a vészkorszak idején Bernovits Vilma életét kockáztatva mentett embereket. Társával, Salkaházi Sárával együtt a nyilasok a ferencvárosi Duna-parton a folyóba lőtték. Bátorságának emléket állítva készült el a Stigma - Bernovits Vilma emlékére című mű, Hartvíg Dániel és Kálna Dávid alkotása.

2025. április 16., 11:00
Gizella sétány (Boráros tér, a Petőfi hid lábánál)

Várjuk Önöket, hogy együtt emlékezzünk meg egy igaz embermentőről.

Baranyi Krisztina
polgármester

CSErITI
TÖBB MINT JÓTÉKONYSÁG

Használt tárgyak és ruhák kiváló állapotban, szuper áron

KEDVEZMÉNYKUPON

CSErITI
CSARNOK

április 1-30.

H-P 10:00-19:00
SZO 10:00-14:00

BOIT & LEADÓ PONT

1093 BUDAPEST, CSARNOK TÉR 5.

Fedezd fel megújult üzletünket!
Vásárolj 15%-kal olcsóbban!

15% kedvezmény mindenre

A kedvezmény április 1. és 30. között, kizárólag e kupon felmutatásával vehető igénybe a megjelölt üzletben.

www.cseriti.hu